

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Spalis - October 4, 1984 Nr. 38

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Yla lenda iš maišo

1940 metų vasarą Lietuvoje prisimenant

Vytautas Meškauskas

Siais metais ok. Lietuvos spaudoje buvo paminėtos 1940 ir 1944 metų sukaktys. 1940 metų vasarą sovietai okupavo Lietuvą, o 1944 m. atsiėmė ją iš vokiečių. LTSR Kultūros Ministerija ir Rašytojų Sąjungos Organas 'Literatūra ir Menas' pirmos sukakties proga rugpiūčio 4 d. Nr. paskelbė 'žymaus tarybinio žurnalisto', savaitraščio 'Za Rubežom' vyr. redaktoriaus ir kitas aukštas pareigas einančio Danijilo Kraminovo straipsnį 'Lietuvoje, 1940-jų vasarą'. Kraminovas tasyk buvo TASSo korespondentas Stokholme ir gavo įsakymą tuojau prisistatyti Kaune.

Kas yra TASSo užsienio korespondentas? Pagal laisvojo pasaulio sampratą, tai žurnalistas, reziduojas užsienyje ir apie jį rašas savo laikraščiams. Pagal sovietų pažiūrą - toks korespondentas pirmiausiai yra šnipas ir apie kraštą, kuriame reziduoja, rašo tik tai ir taip, kas tinka jo vyriausybei. Tai reikia turėti galvoje skaitant net jų prisiminimus apie įvykius prieš 44 metus.

Į Kauną Kraminovas atvyko birželio 20 d. ir prisistatė atstovui Pozniakovui. Tas jam pasakojo, kad Merkio vyriausybė birželio 12 d. atsistatydinusi ir nauja vyriausybė pavesta sudaryti gen. Raštikiui! Iš tikro, gen. Raštikio kandidatūra sovietams nebuvo priimtina ir Pozniakovas turėjo tai birželio 20 dieną žinoti. Juo labiau, kad pats Kraminovas toliau rašo, kad birželio 17 d. buvo sudaryta nauja Paleckio, kuris perėmė ir prezidento pareigas, vyriausybė. Kad Kraminovas neatsimena - galima suprasti. Daugiau stebina, kad Literatūros ir Meno redakcijoje jau nėra nė vieno žmogaus, kuris pats anuos įvykius atsimintų.

Rašydamas ne kas iš tikro buvo, bet kas tikrą propagandą, DK toliau rašo girdėjęs, kad A. Smetona, bijodamas būti sulaukytas, perbrido pasienio upelį, TEMPDAMAS LAGAMINUS SU BRANGENYBĖMIS IR VALIUTA. KAPITALUS Į UŽSIENIO BANKUS JIS BUVO PERVEDEŠ ANKSCIAU.

Iš tikro sovietai tai galėjo labai lengvai patikrinti ir greičiausiai padarė. Jiems turėjo paaiškėti, kad A. Smetona iš Valiutų Komisijos, kurios pareigas ėjo Lietuvos Banko valdyba, gavo 10,000 dolerių, t.y. tiek, kiek turėjo litų savo sąskaitoje Žemės Banke. Kad 10,000 dolerių prirėiktų laga-

mino, juos reikėtų paimti 'kvo teriais'! O kas liečia brangenybes, jų daugiau už prezidento šeimą turėjo kiekviena didesnio apskrities pirklio žmona.

Dabar, žinoma, atrodo, kad reikėjo išsivežti visą užsienio valiutą. Juk pasilikusiems ji negalėjo padėti - ją tuč tuojau pagrobė sovietai. Bet tasyk dar kaž kaip buvo tikima į stebuklą ir buvo laikomasi įstatymų, kas TASSo korespondentui nei tada, nei dabar nesuprantama.

Tačiau ylos maiše nepaslėps. Jei sovietų propaganda stengiasi įrodyti, kad Lietuva laisva valia ir su džiaugsmu prisijungė prie Sovietų Sąjungos, tai iš Kraminovo atsiminimų atrodo atvirkščiai: kraštas pasidavė tik sovietų ultimatumui. Ne be to, kad neatširastų karajeristų, pagaliau ir visai dorių žmonių, kurie egzistencijos gelbėjimo sumetimais bandė prisitaikyti prie naujos padėties. Faktinai nežinojo ką reikia daryti net paleisti iš kalėjimų komunistai, kaip Sniečkus ir Sumauskas, kurie TASSo korespondentui paaiškino:

'Ižengus Raudonajai Armijai, buržuazinės Lietuvos viršūnėlė arba pabėgo, arba pasislėpė, o revoliucinės jėgos (atseit, daugiausiai pora tūkstančių - vm) buvusios pogrindyje arba kalėjimuose, paėmė valdžią, tiksliau - pagrindinius valdžios svertus. Tačiau kol kas valstybės valdymo ir ūkinės veiklos mašina liko valdžiusios klasės rankose. Ji nebandė sulaukyti bėgusių valdovų ... bet nepripažįsta ir naujos valdžios ... išvaduoti politiniai kaliniai kai kur paima valdžią į savo rankas, bet jų NEDAUG ...

Keletas idomių smulkmenų. Grįžtant į Kauną su į Maskvą važiauvusia Stalino saulės atsiųžti delegacija, Kraminovas paklausė delegacijos pirmininko Justo Paleckio, kodėl jis, gerai mokėdamas rusiškai, Lietuvą priimti į Sovietiją prašęs visdėlto lietuviškai. Tai nebuvo patriotizmo pakilimas, Paleckis atsakė:

'Mums pranešė, kad Latvijos ir Estijos (kuriosė rusų kalba buvo paplitusi plačiau - vm) atstovai kalbės su vertėjais - ir mes nutarėme taip pat ...'

Kitoje vietoje Kraminovas pasakoja sunkiau dabar patikimą epizodą. Darbo Rūmuose jį užkalbtinė du penkto pulko kareiviai: Beleckis ir Valaitis. Jie užsimanę suorgani-

A. A. kōmp. Alfonsas Mikulskis vieno koncerto metu.

A. S. Venclausko nuotr.

Jo mirties metinių proga

KOMP. ALFONSA MIKULSKĮ PRISIMENANT

V. Kavaliūnas

Prieš vienerius metus, bėgant praėjimo nuotaiką sukeliančiom rudenio dienom, atbėgo ir žinia — į amžinybės namus iškeliavo muzikas, kompozitorius ir Čiurlionio ansamblio vadovas Alfonsas Mikulskis.

Prabėgo toji žinia tamsiais ir tarsi jo paties pasirinkto muzikos instrumento violončelės tonais, giliu susimąstymu nuaidinčiais į žmogaus būties gelmes.

Violončelė... Ji lydėjo ir vedė Mikulskį į garsų pa-

zuoti kareivių... profesinę sąjungą ir tam reikalui surinkę 76 kitų kareivių parašus. Teiravosi Kraminovo nuomonės apie savo sumanymą, o tas atsakė:

'Gerai žinodams, kad Raudonojoje Armijoje profsąjungos nėra, aš tiesiai neatsakiau: kareivių ir darbo žmonių suartėjimas čia (Lietuvoje) buvo labai pageidautinas.'

Tariamo žurnalisto užrašų knygutėje yra tokia pastaba apie tą 5-tą pulką:

'... vyresnieji karininkai santūriai laukia, žemesnieji nusiteikę priešiška, o pusė kareivių 'už', pusė 'neutrals'.

Prasidėjus karui pasirodė tikrieji jausmai. Kažin kur dabar anie Beleckis su Valaičiu?

saulį — į mūsų liaudies dainą, jos gelmes ir plotus, kuriuose atsiskleidžia ir gimtosios mūsų žemės peizažas: laukai ir pievos, ežerai ir upės, miškai ir jų ošimas ir keliai, kurie įgyja ir simbolinę prasmę — mes jais ateiname ir išeiname.

Gražiu Viktoro Jungferio knygos *Litauen (Lietuva)* pasakymu, mūsų liaudies daina ir yra mūsų gimtosios žemės peizažo kūdikis. Ir jos melodijoje atsiskleidžia tylūs ežerai ir miškai, aidintieji gegutės kukavimu, karštos vasaros ir pjautuvų skambėjimas ir ūkanotos rudenio dienos.

Atsiskleidžia joje ir žmogus ir patys giliai ir patys svarbieji jo gyvenimo kelio momentai. Jo sielos melodija susilieja su dainos melodija, o dramatiški jo vidi-
nio pasaulio bangavimai su harmoninėmis dainos gėmėmis.

Su šiuo nuostabu dainos pasauliu labai giliai ir labai nuoširdžiai susiliejo ir Mikulskio žemės kelias. Ir tiesėsi jis dramatiškai bangodamas nuo Klaipėdos, Kauno ir Vilniaus ligi Berlyno, Vienos ir Vašingtono.

O laiko plotais nubangavo jis kelias dešimtis metų. Ir visur jis ir visada —

nuo pat Vilniaus bokštų giesmės ligi Erie ežero užėsio skambėjo gimtojoje mūsų žemėje gimusia daina, kanklių muzika ir guodė žmogų be tėvynės, žmogų be namų ir žmogų užpultą ir apiplėštą sovietinio, nacinio ir vėl sovietinio žmogžudžio.

Ir šis ilgas kelias, nuo Vilniaus dienų intymiai susiliejęs su Neries pakrante gimusių Čiurlionio ansambliu, yra paženklintas muzikine Mikulskio kūryba dainų komponavimu ir harmonizavimu. Jis, gražiais ir reikšmingais savo paties žodžiais, gyveno muzikai ir muzikoje.

(Nukelta į 15 psl.)

MIRĖ ONA PULKAUNINKIENĖ

S.m. spalio 1 d. mirė Ona Pulkauninkienė, sulaukusi 88 metų amžiaus, gyvenusi dukros Danguolės ir žento Eugenijaus Bartkų šeimoje, Beverly Shores, Ind.

Velionė priklausė DLK Birutės draugijai, buvo aktyvi Balfo veikėja.

Nuliūdime liko dukros Danguolė Bartkuvienė ir Laimutė Wheeler su šeimomis.

Laidojama šį ketvirtadienį Tautinėse kapinėse Chicagoje.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Taikingas Reaganas Jungtinėse Tautose nepatenkino sovietų. - Sprogimas Beirute ir JAV tarpininkavimas tarp Sirijos ir Izraelio. - Dolerio ateitis.

Prezidentas Reaganas pereiną pirmadienį JT Visuotiniame Susirinkime pasakė labai taikingą kalbą, kurios metu, nukrypus nuo paruošto teksto, pažūrėjo į Gromyko ir pastebėjo, kad nuotolis tarp sovietų ir amerikiečių delegacijų posėdžių salėje nėra didelis, tačiau jis norėtų, kad jis dar sutrumpėtų. Daugumas delegatų tą pastabą, kaip ir visą kalbą, sutiko plojimais, bet Gromyko ir jo bendrai (Do brininas ir Trojanovskis) toliau sėdėjo kaip suakmenėję. Sekančią dieną TASS paskelbė, kad toje kalboje nebuvo nieko naujo, ir panašiai kalbėjo pats Černenko, pasirodęs sovietų rašytojų kongrese. Jo kalba nebuvo transliuojama, ją perskaitė televizijos pranešėjai. Černenko buvo parodytas tik sėdintis už stalo.

Sovietai, žinoma, aiškino, kad Reaganas taikingai kalbėjo tik rinkiminiais sumetimais. Tie be abejo vaidino didelę rolę. Faktinai JAV viduje kalba buvo sutikta labai palankiai net Reagano kritikų, kurie, kaip Mondale, aiškino, kad ji pavėluota - taip reikėjo kalbėti jau anksčiau, nutylėdamas, kad faktinai Sovietijos-JAV santykiai pabūro dar Carterio laikais, Mondale esant viceprezidentu, po sovietų invazijos į Afganistaną. (Reaganas paminėjo Afganistaną, pa gėdaudamas ten diplomatinio sprendimo, visai nesustodamas prie sovietų kariuomenės tame nelaimingame krašte.) O sekretoriaus Shultz ban-

dymas Madride rasti bendrą kalbą su sovietais buvo sukludytas Korėjos lėktuvo numušimo ir pasaulinės reakcijos į tai.

Savo kalboje Reaganas visai teisingai konstatavo pagrindinę JAV-Sovietijos nesutikimo priežastį:

'Istorija moko, kad taip, kaip ginklavimosi lenktynės prasideda dėl politinių įtarimų ir baimės, jos lygiai taip pat gali būti pastūmėtos daugiau padėti stabilizuojančia linkme ir ko gero visai sustabdytos, jei tie politiniai įtarimai ir būklavimai galėtų būti pašalinti.'

Kitaip sakant, kol sovietai skelbiasi norį įsigalėti visam pasaulyje ir praktiškai to siekia kur tik gali - susitarti dėl nusiginklavimo nėra daug vilčių.

Rugsėjo 20 d. teroristai vėl sugebėjo, jau antru kartu, susprogdinti dinamito prikrautą automobilį prie JAV ambasados Beirute, nepaisant to, kad ambasada saugumo sumetimais buvo iškelta iš mahometonų apgyvento Vakarų Beiruto į Rytų, krikščionių apgyventą Beirutą. Kai kurie numatyti saugumo įrengimai ten dar nebuvo užbaigti. Teroristų automobilis turėjo diplomatinę lentelę. Kadangi automobilis buvo susprogdintas kiek toliau nuo pastato, nukentėjo tik viena namo siena. Amerikiečių užmušta buvo tik du. Teroristai paskelbė, kad tas bombardavimas buvo kerš-

tas už JAV veto JT saugumo taryboje prieš visais kitais balsais priimtą rezoliuciją, smerkiančią Izraelį už Pietų Libano okupaciją.

Aišku, kad Reaganas ir jo administracija už tai susilaukė smarkios demokratų kritikos, tarp kitko aiškinant, kad jei negali būti garantuotas ambasados saugumas, kam ją iš viso Beirute laikyti? Reagano laimei į Beirutą įvykio ištirti pasiūstas Valstybės Psekretorius Murphy, per pasitarimus su Libano, Sirijos ir Izraelio vyriausybėmis, atrodo, privedė prie sutarimo sąlygų, kuriomis Izraelis pasitrauks iš Pietų Libano. Vienintelis Izraelio reikalavimas buvo toks, kad būtų garantuota jo šiaurinė su Libano siena, kad per ją neperžengtų teroristai. Jei prie to bus prieita - Reaganas gaus įrodymą, kad ambasada Beirute vis dėl to buvo reikalinga. Idomu, kad H. Kissingeris per ABC TV rytinių žinių programą tą JAV bandymą tarpininkauti kritikavo, sakydamas, kad tai neįmanomas uždavinys, kurį reikėtų palikti patiems izraelitams spręsti.

Londoniškis The Economist rašo:

'Anksčiau Amerika sveikindavo ir priimdavo pilnus laivus pavargėlių, neturtingų ir skriaudžiamų iš Rytų ir Vakarų. Dabar ji vietoje jų išleidžia užsienio pinigus. Šiais metais jie sudarys apie 100 milijonų dolerių kapitalą iš užsienio ir dolerio stiprumas užsienio liudija, kad dar daug kas norėtų čia investuoti savo pinigus. Už vieną dolerį pereitą savaitę galima buvo gauti 3.12 DM - 75% daugiau negu prieš keturis metus... Jei tiek daug žmonių siunčia čion savo pinigus, kažkas gero turėtų čia vykti. Amerika pergyvena ūkinį pakilimą be infliacijos. Jos GNP (visos pajamos už gėrybes ir patarnavimus) per paskutinius 21 mėnesius pakilo 21%, tuo tarpu Europos kraštuose tik 4%, ir net Japonijoje tik 7%.'

Visi kraštai turį pagrindo dėkoti Amerikos ūkiniui atkūtimui. 1982 metais jiems labai reikėjo padidinti savo eksportą, nuo kurio priklausė jų atkūtimas. Žmonės, kurie turėjo pinigų, pirkė dolerius, o Amerika pirkė jų eksportuojamas gėrybes. Jos prekybos balanso deficitas pereitais metais buvo 61 milijonas dolerių, šiais metais virš 130 milijonų, kas padėjo atsigausti visam laivo pasaulio ūkiui.

Bet tai negali visą laiką tęstis. Jau kitais metais Amerika, pirmą kartą po 1914 m., bus daugiau skolinga užsieniams, negu užsienis jai. Anksčiau ar vėliau užsienio valiuta atsigauna, nes atsigauna svetimų

Iš kitos pusės

Vieną ir tą pačią dieną varčiau rugsėjo 11 d. TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS ir rugsėjo 15 d. DRAUGĄ. Pirmojo vedamajame pasidžiaugta Toronte praėjusiu religiniu pasaulio lietuvių kongresu, kuris anot jo autoriaus kun. Pr. Gaidos, nors 'kalnų nenugriovė', bet buvo neeilinis, o ta proga pastatyta opera, 'nors meniniu požiūriu galbūt ir nepasiekė visu 100% aukštumų', bet joje suspindėjo Kazimierinė idėja. Kas pilnai suprantama, nes '... kiekvienas didesnis užmojis yra tik tobulo siekis'.

Kuklumas, žinoma, yra dorybė, man užkliuvo kitas dalykas. Anot vedamojo:

"Prie kongreso darbų bei minčių paskleidimo okupuotos Lietuvos link daug prisidėjo Amerikos Balso radijo lietuvių skyrius, atsiuntęs savo korespondentus V. Būteną ir R. Sakodolskį, kurie tą pačią dieną perdavė žinias apie kongresą į Lietuvą per satelitą."

Ką apie tai rašoma DRAUGO Dviejuose Horizontuose? Ten, nepasirašęs, bet žinomas, autorius skundžiasi:

"Mano pirmoji pareiga surasti lietuvių kunigus ir gauti informaciją apie jų seimą. Amerikietį inžinierių pasiuntęs į Dux Magnus operos generalinę repeticiją, pats gi ieškau lietuvių kunigų. Tačiau, nors pasiūsk, nei vieno nerandu. Pasiimašo ir Vyt. Volertas iš Philadelphia. Ir jis ieško kun. V. Dabušio ar kurio nors kito lietuvių kunigo. Galop prisiskambinus Tėviškės žiburių redaktoriui kun. dr. P. Gaidą paaiškėja, kad lietuviai kunigai šiandien turi baigiamąjį suvažiavimą Anapilyje. Už kelionę į abi puses taksistui reiktų sumokėti 46 dolerius."

Na, šiaip taip radijo reporteris savo apsukrumo ir net žmonos talkos dėka susigaudė jam reikalingus kunigus, nes savo nuotykių aprašymą baigia:

"Po visos pirmos dienos rūpesčių gaivinančiai gomurį skalavo kanadiško alaus bonkutė viešbučio bare, kuris su rankpinigiais (? — vm) kainavo nuo 4 dolerius."

Idomu, kodėl Draugo bendradarbiai paskutiniu metu laiku tiek daug pradėjo kalbėti apie pinigus? Jau minėjau A. Naką šioje vietoje, dabar Vl. Būtenas. Bet ne apie tai norėjau rašyti. Perskaičius abiejų laikraščių pranešimus, man į akis krito baisi komunikacijos stoka. Juk transliacijos į Lietuvą buvo bene svarbiausias dalykas...

Kalbant apie spaudą... Tėviškės žiburiai pirmame puslapyje rodo kongreso atidarymo pirmos eilės nuotrauką. Čia ir konsulas Žmuidzinas, rengimo komiteto pirmininkas Sungaila, J. Girnius, o jų viduryje sėdi man visai negirdėti du vyrai, kurie tituluojami spaudos atstovais. Nenuostabu, kad dažnai, norėdamas sužinoti kaip iš tikrų buvo, turi skaityti ne eilutes, bet tarp jų. (vm)

kraštų ūkis. Jau pereitą pirmadienį, kada DM krito mažiau 3 DM už dolerį, V. Vo kietijos emisijos bankas metė į rinką 450 milijonų dolerių, kas markės vertę vėl pakėlė virš trijų. Kol kas dolerius iš viso pasaulio į Amerika vilioja čia mokami aukšti nuomščiai. Jiems sumažėjus, užsienio kapitalas pradės po truputį trauktis, bet tai nebus didelė nelaimė - pakils Amerikos gaminių eksportas, daugiau amerikiečių atostogas praleis savo krašte, o ne užsienio, kaip dabar. Pagaliau užsienio kapitalas ieško ne tik aukštų nuomščiai, bet ir saugumo -- toje srityje niekas dar negali su Amerika konkuruoti.

TAUPYKITE DABAR
Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330
Willowbrook: (312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
EXECUTIVE SECRETARY
Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

U.S. Postal Service STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Required by 39 U.S.C. 3685)			
1A. TITLE OF PUBLICATION DIRVA		2. DATE OF FILING Oct. 1, 1984	
3. FREQUENCY OF ISSUE Weekly		3A. NO. OF ISSUES PUBLISHED ANNUALLY 52	3B. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE 17.00
4. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, City, County, State and ZIP+4 Code) (Not printers)			
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
5. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OF GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHER (Not printers)			
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
6. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESS OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR (This item MUST NOT be blank)			
PUBLISHER (Name and Complete Mailing Address) The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103			
EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd. Cleveland Hts., Ohio 44118			
MANAGING EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd. Cleveland Hts., Ohio 44118			
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated. (Item must be completed.)			
FULL NAME COMPLETE MAILING ADDRESS			
The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103			
Dr. Danielius Degėna, President 10612 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44108			
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
FULL NAME COMPLETE MAILING ADDRESS			
None			
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 421, 12 DMM only): The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)			
(1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement)			
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION (See instructions on reverse side)		AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)		3447	
B. PAID AND/OR REQUESTED CIRCULATION 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales		460	
2. Mail Subscriptions (Paid and/or requested)		2437	
C. TOTAL PAID AND/OR REQUESTED CIRCULATION (Sum of 10B1 and 10B2)		2903	
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES		200	
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)		3103	
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. Office use, left over, unsold, spoiled after printing		350	
2. Return from News Agents		---	
G. TOTAL (Sum of E, F1 and 2 - should equal net press run shown in A)		3447	
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete		SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor	

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.IŠ TAUTOS PIGIMTIES IŠPLAUKIA
IR SAVITŲS KELIAI

Lietuvių tauta visados tikė-
jo, kad jos tradicijos, kultūra,
individualybė ir tautiniai ide-
alai gali geriausiai tarpti tik
tada, kai jos likimas yra vai-
ruojamas jos pačios rankomis.
Todėl pilnam tautiškumui iš-
kilti reikalinga iškelti toleran-
tišką, individualistinį tautiš-
kumą, geriau į jį įsigilinti ir
pažinti. Mūsų gadynėje skir-
tingos tautiškumo formos pa-
rodė nemaža savarankiškumo.
Tačiau jo turinio bruožai išli-
ko veik iki šių dienų nepa-
liesti.

Lietuviai, kurių savo veiklą
grindžiame mūsų tautos gyvy-
bės apraška, išplaukiančia
iš jos pačios giliausių versmių,
kurie ieško būdų ir priemonių
jos garbei ir didybei atskleisti,
turime tikėti Bolingbroke žo-
džiams, kad tautybę leides
pats Dievas, įpareigodamas
žmones protingai elgtis ir ra-
cionaliai, taikingai kilusias
problemas spresti. Betgi šiuo
atveju mes esame ne apašta-
laujančių žmonių sambūris,
bet daugiau ieškantis ir ku-
riantis bendruomenės jungi-
nys.

Mūsų išpažįstamas idėjas
lietuvių tauta yra šimtmečiais
nešiojusi ir ugdydusi. Jos visoje
savo didybės šviesoje, šviečia
visiems geros valios lietuviams.
Ir tie, kurie jaučia pareigą ir
pašaukimą, kad mūsų tautos
kūrybinė galia augtų, žydetų
ir duotų visokeriopos kultūros
žiedų, visados ras mūsų gretose
prideramą vietą ir bus nuo-
širdūs talkininkai.

Kai kas mus laiko vidurio
srove. Bet mes nesame nei
tarp vidurio, nei virš vidurio,
bet esame humaniškai pakan-
tūs ir vadovaujamės principu,
do ut des. Tai reiškia, kad lie-
tuvių tautos idealus reikia ne
tik respektuoti, bet dėl jų igy-
vendinimo be atodairos reikia
aukoti ir kovoti. Todėl savo
veiklai gairių mes neieškome
svetimosiose šalyse gimusiose sro-
vėse, bet savo tautos prigim-
tyje. Iš tautos prigimties iš-
plaukia savitūs keliai ir tradi-
cijos, kuriomis mes grindžia-
me savo kūrybinio darbo atei-
tį.

Mūsų tautinės minties ug-
dytojai ir jos polėkių puoselė-
tojai ne kartą yra pasakę, kad
mes turime būti tie nuostabūs

skulptoriai, kurie iš lietuviško
molio turi sukurti dailią statu-
lą, kurioje atsispindėtų tautos
sielos veidas ir jos idealai. Tai-
gi šiuo atveju, tautinės min-
ties žmogus yra atstovas savo
tautos kūrybos turinio. Logiš-
kai galvojant tautinės minties
žmogus savo dvasios rūmą turi
puošti gyva tautos dvasia,
spindinčia jos grožiu ir gaivi-
nančia kūrybos gyvybe. Su-
glaustai tas mintis būtų gali-
ma šitaip išreikšti: mes
turime veikti ir kalbėti iš tau-
tos per tautą tiesiog į lietuvių
jausmus ir protą

Jeigu šiandieną Kremliaus
raudonieji bajorai ir jų pase-
kėjai perša mūsų pavergtam
lietuviui, iš kalno siaurai api-
brėžtoje formoje, kurti atgy-
venusi marksistini - socialistini
turinį, tai laisvojo pasaulio lie-
tuvis, keliaujantis per sveti-
mas žemes ir persekiojamas
savojoje, tegali atsakyti, kad
mes siekiame savarankiškos
formos, kurioje galėtų tarpti
individualus, lietuviškas turi-
nys.

Ign. Andrašius

Lietuvos Vyčių pirmininkė Loreta Stukienė atidaro Vyčių seimą Chicagoje. Apačioje dalis seimo dalyvių.

Lietuvos Vyčių seimas Chicagoje

Lietuviai gyvendami sve-
timuose kraštuose visais lai-
kais steigė savo tautines or-
ganizacijas skelbdami sve-
timiesiems Lietuvos vardą,
tautos atsiektus laimėjimus
ir kančias. Viena iš tokių
organizacijų buvo Lietuvos
Vyčiai, kuriems nelengva
buvo čia gimusiems dirbti
organizacijose kartu su at-
vykusiais iš savo tėvynės
gimtąja kalba kalbantiems,
rašantiems ir spaudą lei-
džiantiems, todėl 1913 me-
tais, balandžio 27 d. įsistei-
gė Lietuvos Vyčių organi-
zaciją, kurią daugumoj su-
darė jau čia svetimam kraš-
te gimę ir mokslus ėję lie-
tuviai. Jų tikslas mylėti,
gerbti ir rūpintis savo gim-
tojo krašto — Amerikos
gerove, bet ne mažiau my-

lėti ir savo tėvų bei protė-
vių žemę LIETUVĄ, ypač
šiuo metu įvairiais būdais
sovietinio okupanto žiauriai
kankinamą.

Taip pat malonu atkreip-
ti skaitytojų dėmesį, kad
lietuvės moterys nereika-
lauja lygių teisių su vyrais,
nes turi tas teises įvairiose
srityse. Štai ir Lietuvos Vy-
čiuose vyrai moterų savo
veikla nepralenkia. Visose
organizacijos darbuose mo-
terys aktyviai pasireiškia,
ką pastebėsime ir šiame
paskutiniame 71-me Vyčių
seime, kuris įvyko rugsėjo
pirmomis dienomis Conrad
Hilton viešbutyje Chicago-
je ir išrinkta centro valdy-
ba iš devynių vyrų ir vie-
nuolikos moterų su pirmi-
ninke Loreta Stukienė prie-
šakyje. Seime dalyvavo apie
300 atstovų ir beveik tiek
pat svečių ir tęsėsi tris die-
nas.

Pirmą dieną buvo pami-
nėta šv. Kazimiero 500 m.
mirties sukaktis su tam mo-
mentui pritaikyta progra-
ma, kuriai vadovavo kun.
A. Jurgėlaitis, jauni vyčiai
deklamavo, publika sugie-
dojo F. Strolis ir A. Alek-
sio šv. Kazimiero garbei
giesmes. Žodį tarė kun. A.
Bartkus iš Romos.

Sekančią dieną buvo sim-
poziumas Lietuvos reikalų
komisijos veiklos klausimu,
kuriam vadovavo dr. Jokū-
bas Stukas, komisijos pirm.
Diskusijose dalyvavo kun.
dr. J. Prunskis, A. Mažeika,
sr., Bernice Avižaitė ir
kiti. Vyčiai diskutavo, kaip
pagerinti veiklą, kaip ge-
riau išmokyti lietuvių kalbą
ir t.t. Vakare įvyko kultū-
rinis vakaras dalyvaujant
P. Zapolio tautinių šokių
grupei, F. Strolis vadovau-
jamas Vyčių chorui ir so-
listui A. Braziui. Buvo pa-

skirtos premijos jaunuoi-
ams už jų raštus šv. Ka-
zimiero tema.

Lietuvos Vyčių seimas
priėmė šias rezoliucijas bei
pageidavimus: Kad būtų
paskelbti ateinantieji me-
tai Jaunimo metais ir kad
Vyčių valdyba, apskričiai ir
kuopos mėgintų kuo dau-
giau įtraukti jaunimo ir
tuo užtikrinti Lietuvos Vy-
čių ateities veiklą, kad Vy-
čių organizacija prisidėtų
prie Sovietų Sąjungos kali-
namų ir bepročių ligoninė
laikomo mūsų pavergtos
tautos žmogaus išlaisvini-
mo, kad galimai garsiau
keltų balsą įvairiose JAV
įstaigose dėl jų išlaisvini-
mo. Padėkota šv. Tėvui už
dėmesį lietuviams ir JAV
prezidentui R. Reagan, o
taip pat ir visiems sveiki-
nusiems seimui.

Lietuvos Vyčiai perrinko
tą pačią centro valdybą, ku-
rioje jau ketvurtiems me-
tams yra perrinkta pirm.
Loreta Stukienė, o dr. Jo-
kūbas Stukas vadovaus lie-
tuviškų reikalų komisijai.
Taigi, 11-ka moterų ir 9-ni
vyrai sudaro valdybą. Pa-
skyrė aukas Kunigų Vieny-
bei, Lietuvių Katalikų Baž-
nyčios Kronikai vienam nu-
meriui, Laisvės statulos at-
naujinimui, šv. Kazimiero
Kolegijai Romoje ir vienam
studentui auką testui moks-
lą.

Tuo pačiu laiku ir tame
pat viešbutyje prezidentas
R. Reagan kalbėjo JAV ka-
ro veteranams ir ta proga
Lietuvos Vyčių pirmininkė
Loreta Stukienė jam padė-
kojo už pastangas Lietuvos
išlaisvinimui.

Trečią seimo dieną šeš-
tadienį įvyko iškilmingas
banketas su menine progra-
ma, kur dalyvavo virš 600
(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVIŲ FEDERALINE KREDITO UNIJA

**KASA MOKA
AUKŠČIAUSIUS
NUOŠIMČIUS!**

2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110

1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201

TAUPYMO CERTIFIKATAI		
SUMA	TERMINAS	KURSAS
\$500 -19,999	3 mėnesių	10.50%
	6 mėnesių	11.50%
	1 metų	11.60%
	2 metų	11.70%
	3 metų	11.75%
\$20,000 -49,999	3 mėnesių	10.75%
	6 mėnesių	11.75%
	1 metų	11.90%
	2 metų	11.95%
	3 metų	12.00%
\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą		
IRA moka 12.0% (metinis prieaugis 12.55%)		
TAUPOMOJI SĄSKAITA - 9% (metinis prieaugis 9.42%)		
VISOS SĄSKAITOS IKI \$100,000 APDRAUSTOS FEDERALINĖS VALDŽIOS (NCUA) AGENTŪROS		

VYSK. PAULIAUS BALTAKIO KONSEKRACIJOS IŠKILMĖS

INGRIDA BUBLIENĖ

Gražioje Maine valstijoje yra nedidelis miestelis Portland, kūrto aplinkoje įsikūręs ir Pranciškonų vienuolynas. Turbūt pirmą kartą šio miestelio istorijoje, rugsėjo 14 puošni Immaculate Conception katedra pripildė tokia gausa lietuvių. 130 kunigų ir 22 vyskupų procesija ėjo prie altoriaus lydint juos lietuviškų giesmių garsams. Altorių iš abiejų pusių puošė Lietuvos trispalvė.

Priekines katedros vietas užėmė dvasiškiai, naujo vyskupo šeimos nariai, mūsų diplomatijos atstovai, veiksmų pirmūninkai, organizacijų atstovai, seselės ir kt.

Šv. Mimių metu giedojo vietinis diacezijos choras ir Brocktono šv. Kazimiero choras bei solistai Algis Simanavičius iš Toronto ir Vaclovas Verikaitis. Šv. Mišias atnašavo šv. Sosto atstovas Amerikos Pio Laghi, S.T.D., J.C.D. Asistavo Portlando vyskupas Edward G. O'Leary, vysk. Vincentas Brizgys ir apie 20 kitų valstybių iš įvairių valstybių. Jų tarpe ir Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, arkiv. Charles A. Salatka iš Oklahomos ir Clevelando dioclezijos aukšilijarinis vyskupas Edward U. Pevec. Šv. mišių komentatorė Gintė Damušytė, skaitytojai: Antanas Vainius ir Bernice Avižaitė. Giesmės buvo giedamos anglų ir lietuvių kalba.

Po konsekracijos apeigų visi pilni džiaugsmo sulaukė savo vyskupo entuziasmingai plojo. Pamokslą pa-

Vysk. Paulius Baltakis, lydimas vysk. A. Deksnio ir vysk. V. Brizgio, laimina katedroje iškilmų dalyvius.

J. Urbono nuotr.

sakė šv. Tėvo atstovas arkivysk. Pio Laghi. Savo kalboje iškėlė kenčiančios bažnyčios padėtį ir kvietė šv. Tėvo raginimu laikytis vienybės su bažnyčia ir linkėjo naujam vyskupui išlikti aukštumoje su savo tauta.

Aukojimo metu aukas nešė organizacijų ir vienuolynų atstovai.

Baigiantis mišiom naujasis vyskupas dėkojo visiems už tokį gausų atsilankymą ir nuoširdžias maldas. Kartu ir priminė savo rūpesčius bei nelengvą darbą kviesdamas visus į bendrą talką.

Chorui giedant Garbė Dievui naujasis vyskupas Paulius Baltakis ėjo per katedrą laimindamas susirinkusius. Daugumas buvo labai sujaudinti ir šluostėsi ašaras iš džiaugsmo. Apeigos buvo baigtos giesme Marija, Marija. Apeigos buvo taip pat filmuojamos visų televizijos kanalų, ir jas stebėjo visa eilė žurnalistų. Vakare visos iškilmės buvo transliuojamos per vietos televiziją, su atitinkamais komentarais apie naująjį vyskupą. Taip pat sekancią dieną visi vietos laikraščiai plačiai aprašė iškilmę su gausiom foto iliustracijom. Spaudos straipsniuose visur buvo pabrėžta, kad lietuviai susilaukė naujo vyskupo, kurio paskyrimas surištas ne tik su religija, bet ir tos tautos kultūra.

Reiktų dar pažymėti, kad garbės svečių tarpe buvo gausiai atstovaujami mūsų išeivijos diplomatai ir veiksniai: dr. Stasys Bačkis Lietuvos diplomatijos šefas, gen. kons. Simutis, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, PLB pirm. V. Kamanas, JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. A. Butkus, ALTo vicepirm. G. Lazauskas, Vyčių pirm. L. Stukienė, buvęs katalikų Federacijos pirm. P. Laučka, LSS Brolijos vys. skautininkas V. Vidugiris, Seserijos atstovė G. Treinienė, Nekalto Prasidėjimo vienuolyno

vyr. sesuo M. Paulė, eilė kitų kongregacijų bendruomenės veikėjų bei organizacijų atstovų, Tėv. Pranciškonų provinciolas A. Simanavičius, jų tarpe ir Kanados LB krašto valdybos atstovas V. Bireta.

Po iškilmų Tėvų Pranciškonų sodyboje vyko priėmimas. Čia gražioj gamtos aplinkoj, pakilia nuotaika visi pagyveno šios dienos dvasia: šnekučiavosi ir džiaugėsi nepaprastu įvykiu mūsų religiniame ir kultūriniame gyvenime. Vaisės vyko didelėj palapinėj, talpinančioj visus susirinkusius. Programai čia vadovavo dr. Jokūbas Stukas, kurios metu daugelis organizacijų žodžiu ir raštu pareiškė savo sveikinimus.

JAV LB Krašto valdybos vardu kartu su dr. A. Butkum sveikino I. Bublienė, J. Urbonas, V. Staškus.

Reikia pažymėti, kad ši šventė buvo istorinė ir lietuvių išeivijai nepaprastai reikšminga. Pirmą kartą išeivija sulaukė savo pilnateisį vyskupą, kuris Amerikos vyskupų konferencijose mus atstovaus lygiomis teisėmis su kitais šio krašto vyskupais ir spręs mūsų ir viso krašto katalikų religinius reikalus.

PRODUCTION MANAGER

Local manufacturer of small precision springs is seeking individual with strong technical and engineering background to manage spring production department. Experience in supervision of production personnel and manufacturing processes required. Excellent wages and benefits. If interested, send resume to Personnel Department, KERN-LIEBERS USA, INC., P. O. BOX 396, HOLLAND, OHIO 43528 An EOE (34-39).

"Amber Holidays"

1984 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

Maskva-Vilnius-Ryga-Leningradas

Gruodžio 26 d.

(Naujų Metų sutikimas Vilniuje) — \$1247.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

1985 METŲ ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos, pirmoji grupė išvyksta BALANDŽIO 17 D.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

[staigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

ANGELĖS KARALIŪTĖS DEBIUTAS

Vytautas Matulionis

Tikrieji meno talentai neretai išryškėja anksti gyvenime, bet kartais jie pastebimi pavėluotai ar patenka į netinkamas rankas. Tačiau taip neatsitiko su Angele Karaliute, kurios išskirtini gabumai pianui buvo pastebėti jai esant vos trijų metų amžiaus ir žinovų (įskaitant ir patyrusius lietuvių pianistus Birutę Smetonienę ir Antaną Smetoną) buvo kantriai ir su meile puoselėjami. Tokiais glaudaus, vaisingo ir meniško mokinės-mokytojo darbo vaisiais teko gėrėtis atsilankiusiems į Angelės Karaliutės debiutinį piano rečitalį 1984. IX. 16., The Friends of the Arts grupės, kuriai ypač rūpi jaunųjų menininkų pristatymas.

mas.

Nors pianistės nueitas kelias trumpas (ji dar nei dvidešimt metų nesulaukus) bet jis turtingas pagyrimais, pripažinimais ir laimėjimais. Žinant, kad būdama trylikos metų ji jau pajėgė laimėti antrąją vietą Ohio Music Teachers Association jaunųjų pianistų varžybose, o penkiolikos metų sulaukus gavo vasaros stipendiją studijoms Interlochen Muzikos Akademijoje, aiškėja, kad jos muzikiniai gabumai ne eiliniai. Ji taip pat groja fleita ir yra akademiniai pažangi studentė linkusi į kompiuterių mokslą. Savo rečitaliui ji pasirinko sekančią programą:

jų tėvas žvelgė daugiau į praeitį, ne į ateitį. Tačiau, naudodamas nusistovėjusias klasikinės muzikos formas, Bachas jas taip išgrynino, išstobulino ir išplėtojo, kad jos tapo pavyzdžiu visoms ateities muzikų kartoms. Bacho kūriniai rodo jo didžiulį talentą, melodinę, ritmo išradingumą ir harmoninę drąsą.

Paprastai suita susideda iš eilės skirtingo tempo ir ritmo šokių parašytų tame pačiame rakte. Bachas yra sukūręs šešias "angliškasias" ir šešias "prancūziškasias" suitas. Angliškosios suitos yra būdingos jaunajam Bachui: jos yra pilnesnės, platesnės, reikalaujančios daugiau temperamento ir virtuoziškumo, bet stokojančios prancūziškųjų suitų elegancijos ir paprastumo. Savo suitose Bachas iškelia muzikinę formą į pačią muzikos meno viršūnę, kartu išsaugodamas ir jos (kaip šokių rinkinio) primityvų charakterį. Populiariausios iš angliškųjų suitų yra No. 2 in A Minor ir No. 3 in G Minors.

Bacho Angliškoji Suita, No. 3 nuskambėjo gražiai — ypač jos ketvirtoji (lėtoji) dalis — Sarabande. Sarabande — tai Ispanijoje prieš 1600 metus labai populiarius šokis jau 1650 metais paplitęs po visą Europą. Šiame lėtame iškilmingo pasivaikščiojimo šokyje pianistė parodė didelį jautrumą vientisam melodijos tekėjimui, atkreipdama dėmesį net į mažiausius niuansus, išgaudama spalvingų nuotaikų. Kiekvienos gaidos svarba muzikinėje frazėje buvo tinkamai suvokta, nepertraukiant melodijos tekmės. Visiškai priešingą sarabandai buvo tradiciniai paskutiniai klasiškos senatos dalis Gigue.

Pianistė Angelė Karaliūtė

Tai labai nuotaikingas, greitos slinkties, 17-to ir 18-to šimtmečio liaudies šokis, kuris Karaliutės rankose nuskambėjo žaismingai ir lengvai. Mažiausiai įspūdingos dalys buvo Courran-te ir Gavotte I ir II.

Beethoveno Sonata No. 11 in B-flat Major, Op. 22 (1802), palyginus su kitomis Beethoveno kompozicijomis, ypatingu grožiu nepasižymi, nors pats Beethovenas ja buvo labai patenkintas. Jos gražiausios dalys yra Adagio con molto espressionis ir Rondo-Allegretto. Lėtąjį Adagio pianistė paskambino su ypatingu pasisekimu, išryškindama kiekvieną ilgą melodiją, čia pertraukiamą ugnimi tviskančių koloratūrinių įtarpų, čia vėl atslūgstančią ir ramiai banguojančią toliau. Apgaulinga ir įmantrus šios sonatos Rondo prasideda gana nekaltai, bet greit tampa plačios apimties kompozicija su žaibiškomis skalėmis ir mirgančiais arpeggio, kuriuos pianistė nesunkiai įveikė. Nesudėtingas šios sonatos menuetas, taip neįprastas Beethoveno kompozicijose, nesuteikė pianistei progos ryškiau pasireikšti.

Mendelsonas nekalbėjo įprasta romantikų kalba, bet jo muzika pasižymėjo savotiška elegancija, toli prašokančia bendralaikio kompozitorių kūriniais: tai muzika reikalaujanti plačios ir labai tvirtos technikos, didelio jautrumo, stiliaus pajutimo ir (taip pat

labai svarbu!) "asmenybės." Rondo Capriccioso in E Major, Op. 14 (vienas būdingiausių Mendelsono kūrinų) susideda iš dviejų dalių: Lyrinės ir sentimentinės Andante su vyraujančia plačia ir reiškia melodija ir savo nuotaika ir techniniais reikalavimais visai skirtingos "Capriccio" dalies. Lengvąjį ir greitą, Rondo Capriccioso pri-mena lengvutį lyg pūką miško dvasių šokį panašų į Mendelsono "Vidurvasario Nakties Sapną." Abi kompozicines priešingybes pianistė gerai išnaudojo: Lyrinėje dalyje ji buvo švelni, bet ne saldi, svajinga, bet ne miglota. Melodijos linija pasižymėjo tyrumu. Gal todėl, kad šis kūrinys suteikia daugybę progų parodyti toną, techniką, įvairias nuotaikas, dinamiką ir t.t., pianistė jame atskleidė savo "muzikinę asmenybę", suspindėdama technine drąsa, nesuvaržytu temperamentu ir apvaldyta jėga. Iš visų rečitalyje skambintų kompozicijų, ar nebus pianistė ši kūrinį giliausiai išstudijavusi?

Antroji rečitalio dalis buvo skirta trimis šopeno kūriniais davusiems pianistei progą įsigilinti į to paties kompozitoriaus stilistinius bei techninius reikalavimus ir pajusti jo kūrinių skirtingas nuotaikas. Šopenas reikalauja gerai išvystytos technikos, tono sodrumo, pirštų miklumo, iš-

(Nukelta į 6 psl.)

- I**
English Suite No. 3 in G Minor,
S. 808 Johann Sebastian Bach
(1685-1750)
Prelude
Allemande
Courante
Sarabande — Les agréments de la meme Sarabande
Gavotte I (alternativamente)
Gavotte II (ou la Musette)
Gigue
- II**
Sonata No. 11 in B-flat Major,
Op. 22 Ludwig van Beethoven
(1770-1827)
Allegro con brio
Adagio con molto espressione
Menuetto
Rondo — Allegretto
- III**
Rondo Capriccioso in E Major,
Op. 14 Felix Mendelssohn
(1809-1847)
- IV**
Nocturne in A flat Major,
Op. 32, No. 2 Frédéric Chopin
(1810-1849)
Waltz in A-Flat Major,
Op. 42 ("Two-Four Waltz") Frédéric Chopin
Andante Spianato and Grande Polonaise
Brillante in E-flat Major, Op. 22 Frédéric Chopin

Kai kurių muzikologų yra jovėmis nepasižymėjo. Net teigiama, kad Bachas nau- ir jo sūnūs sakydavo, kad

Pianistė Angelė Karaliūtė po koncerto su savo mokytojais B. Smetonienė, A. Smetona ir draugėmis. V. Bacevičiaus nuotr.

KARALIŪTĖS DEBIUTAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

tvermės staccato pasażuose, stiprių akordų ir pasižymi savita harmonija, šiltu jausmu ir poetiškumu. Šopenas taip pat buvo labai išradingas melodijomis, vienas muzikos originaliausių ir įtakingiausių genijų ne tik romantizmo laikotarpyje, bet ir visoje muzikos istorijoje. Jo melodijos yra balsinės, ne instrumentinės.

Šopenas labai mėgo naktį visose jos apraiškose ir tas jo pomėgis vaizdžiai atsispindi jo nokturnuose. Nocturne in A-flat Major, Op. 32, No. 2 (1837), nors ir nepriskiriamas prie pačių sunkiųjų jo kūrinių, vis dėlto reikalauja muzikinio sumanumo nepertraukiant sentimentalios (vėliau romantinė daina pavirstančios) melodijos linijos ta pačia ranka kartu skambinant ir pagrindinę melodiją lydinčius akordus. Ši kompozicija buvo atlikta įprastu "šopenišku" stiliumi ir nuotaika, bet didesnio išpuldžio nepaliko.

Valsai nėra Šopeno stipriausios kompozicijos, bet "Waltz in A-flat Major, Op. 42" (1840) yra puikus "briljantinės" valsų grupės pavyzdys su įdomiais savo pagrindinės minties ritmo susikryžavimais. Nors rašymas šokiais paremtų kompozicijų buvo viena Šopeno aistrų, jis pats, atrodo, šoko nekaip. Kartą, rašydamas savo tėvams iš Vienos, jis prasitarė, kad dar nemokas tinkamai valsą šokti. Kritikas James Gibbons Huneker teigia, kad Šopeno valsai skirti sėlai, ne kūnui. Pianistė ir atliko šį kūrinių su dvasiniu pakilimu, gražiai nudaidindama visus jo "briljantus" — nuo ilgo išanginio treliaus iki sėkmingo išpajinio ritmo nelengvo ritmo ir sklandaus melodijos vedimo.

Andate Spianato and Grande Polonaise Brillante in E-flat Major, Op. 22 buvo parašytas su orkestro palyda (1830-1831). Tai labai plačių užmojų virtuozinis kūrinys, kuriam būtina puikus klaviatūros pažinimas ir pilnutinis išnaudojimas visų joje slypinčių galimybių, susilaukęs didžiulio pasisekimo Šopenui pirmą kartą jį skambinant Paryžiaus Konservatorijoje 1845 m. Andante Spianato (spianato — ramus, lygus) yra į nokturną panaši kompozicija Šopeno pridėta 1834 metais. Orkestras šiame kūrinys turi beveik be reikšmės rolę, retkarčiais įsiterpdamas paskirais akordais, todėl paprastai ši kompozicija atliekama tik pianisto. Jokio ryšio tarp Andante Spianato ir Grande Polonaise Brillante nėra.

Los Angeles lietuviai

Rūta Sakienė

TAUTOS ŠVENTĖ

Tautos šventė šiemet Los Angeles lietuviams buvo užsiminta savaite anksčiau, rugsėjo pirmą dieną, kai to šeštadienio radijo valandėlės pravedėja Genovaitė Plukienė papasakojo apie Vytauto Didžiojo nepavykusį karūnavimą ir Rugsėjo Aštuntosios prasmę. Sekanti lietuvių radijo programa išpuolė kaip tik rugsėjo aštuntą dieną. Šios programos pranešėjas ir redaktorius — populiarius lietuviško radijo veteranas — žurnalistas ir visuomenininkas Vladas Bakūnas, šventę vėl gražiai atžymėjo, ta tema pakalbėdamas ir duodamas pritaiktą, patriotinę muziką bei pakviesdamas tarti žodį gen.

Andante — tai lyg skaidrios saulės apšviestas žemėvaizdis spinduliuojantis ramybe, visai nepanašus į audringąjį polonezą. Ši kompozicija pianistei buvo sunkus, bet teisingai išspręstas uždavinys: dvi visiškai skirtingų nuotaikų dalys, viena reikalaujanti nepaprastos kontrolės ir tikro romantiško švelnumo, antroji siūlanti neribotas virtuozines galimybes. Karaliūtė tokiam uždaviniui buvo pasiruošusi. Gerai apsilusi po Bacho, Beethoveno ir Mendelsono, ji kibo į šią kompoziciją visa savo asmenybe, visais savo pianistiniais sugebėjimais. Pasi rinkus šį nelengvą kūrinių programos pabaigai, pačiame skambinimo įkarštyje ji parodė daug neperdėto švelnumo, didelę jėgą ir ištvermę. Atsipalaidavusi nuo kuklumo varžtų, čia ji sužibėjo menine energija, kurią pajuto ir klausytojai.

Menininkai pasaulyje yra ne taisyklė, bet taustotinos išimtys, būtinos atsverti ir pakeisti negailestingai ir kartais žiauriai tikrovei. Dažnas to nesupranta ir tikrąjį meną laiko tik maloniu "pasismaginiu", bet ne dvasiniu penų be kurio žmogus pilnai gyvuoti negali. Viena tokių taustotinių išminčių yra ir jaunoji menininkė Angelė Karaliūtė. Jos pianistiniai instinktai stiprūs, ji vadovaujasi ne tik jausmais, bet ir protu, moka įsijausti į skambinamą dalyką ir turi savo "asmenybę" — savyjį "aš" dar nenuslopintą taip visur pabrėžiamo "lietuviško kuklumo" daugiau tinkamo giliams ir pagarbiems reveransams, bet neretai varžantį ir žlugdantį menininko ryžtą. Pianistė eina teisingu keliu. Tebūnie tas kelias turtingas gražiais pasiekimais.

Vytautas Matulionis

garbės konsulą Vytautą Čekanauską.

Los Angeles ramovėnai šiai šventei atžymėti Tautiniuose Namuose surengė, kaip jie patys paskelbė, Lietuvių šeimos Pietus, į kuriuos, nežiūrint labai karštos ir tvankios dienos, susirinko nemažas būrys žmonių. Garbės svečiais pakviesti savanoriai-kūrėjai ir Vyčio Kryžiaus Kavalieriai su žmonomis. Dėl nesveikatos, karščio ir kitokių susidėjusių aplinkybių, iš devynių Los Angelėje gyvenančių mūsų nepriklausomybės kovų gyvųjų liudininkų, tik trys atvyko į šiuos jų garbei rengiamus pietus: pilk. Jonas Andrašūnas su žmona Veronika, mjr. Grigas Radvenis su žmona Janina ir Mykolas Barauskas su žmona Magdute.

Po skanių pietų, besivaišinant vynu, kava ir birutietišiais pyragaičiais, sveikinimo žodį garbės svečiams tarė Ramovės skyriaus pirmininkas Vladas Šimoliūnas. Kiti sveikintojai buvo: ALTo Los Angeles skyriaus pirmininkas inž. Antanas Mažeika, LB Vakarų Apygardos pirmininkas inž. Rimtautas Dabšys, Skautų Rajono vadovas Mykolas Naujokaitis, kuris sveikino ir VLIKo vardu, BALFo ir šeštadieninės mokyklos vardu — pirm. Vladas Pažiūra. Taip pat žodį tarė Simas Kudirka, kpt. Antanas Audronis ir kiek savo prisiminimų iš Lietuvos nepriklausomybės kovų papasakojo savanoris kūrėjas, Vyčio Kryžiaus Kavalierius, plk. Jonas Andrašūnas. Jam pabaigus, salėje susirinkę plk. Andrašūna, o drauge ir kitus kovojusius už mūsų Tėvynės laisvę, pagerbė atsistojimu ir gausiais plojimais.

Vėliau, dar vis besivaišinant ir besišnekučiuojant, buvo pasveikintos ydruvininkė Regina Jurkūnienė ir — gimtadienio proga, vyriausia šių pietų šeiminingė Genutė Kudirkienė.

ATSVENTĖ 20 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ

Juozo Daumanto šaulių kuopa Los Angeles mieste rugsėjo šešioliktą dieną gražiai atšventė savo dvidešimties metų veiklos sukaktį.

Kuopos pirmininkui Juozui Pažėrai vadovaujant, uniformuoti šauliai ir šaulės šventę pradėjo vėliavų pakėlimu šv. Kazimiero lietuvių parapijos aikštėje. Sekė iškilmingos Mišios už žuvusius šaulius ir partizanus. IGedėjo parapijos choras ir solistas Antanas Polikaitis. Parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšaus-

Solistai Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris, akompanuojant Aloyzui Jurgučiui, atlieka meninę programą J. Daumanto šaulių kuopos 20 m. sukakties minėjime.

kas pasakė pritaiktą pamokslą. Visose iškilmėse, parapijos kieme, bažnyčioje ir vėliau salėje, dalyvavo šaulių, skautų ir ateitininkų vėliavos.

Po sumos visi rinkosi į didžiąją parapijos salę, kur svečiai buvo gražiai susodinti prie dengtų stalų. Įneštos vėliavos. Susirinkusius pasveikino pirmininkas Juozas Pažėra ir pakvietė Jūratę Venskienę būti šventės pravedėja. Po Amerikos himno, kurį sugiedojo solistė Janina Čekanauskienė ir prel. dr. Vinco Bartuškos maldos, pirm. J. Pažėra padarė kuopos veiklos dvidešimties metų apžvalgą. Paskaitytos mirusių narių pavardės, jų atminimas pagerbtas atsistojimu. Generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas pasakė gražią ir viltingą sveikinimo kalbą, pabrėždamas, kad mes visi, nežiūrint, ar priklausome Sąjungai, ar ne — esame šauliai ta prasme, kad laikomės šaulių šūkio "Viskas nepriklausomai, Lietuvai!"

Vyriausias šio minėjimo kalbėtojas buvo skyriaus garbės narys rašytojas-laureatas Jurgis Gliuda, pasirinkdamas temą "Šaulių paskirtis išeivijoje". Trumpai perbėgęs šaulių įsikūrimo pradžią ir Sąjungos paskirtį nepriklausomybės laikais, prelegentas savo žodžiuose apie dabartinę organizacijos veiklą pabrėžė, kad šaulių ginklas tremtyje yra — atsidasavimas tautinei idėjai. Po rašytojo J. Gliudos kalbos, scenoje iškviesti nusipelnę šauliai, kuriems kons. V. Čekanauskas prisega šaulių žymenį. Sugiedojus tautos himną ir išnešus vėliavas, sekė meninė dalis, kurioje puikiai pasirodė, daug plojimų, "bisų", bei "bravo" susilaukė mūsų kolonijos populiariausi solistai — Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris, akompanuojant muzikui Aloyzui Jurgučiui. Visiems trims menininkams buvo įteiktos gėlės ir dovanos.

Po meninės programos sesės šaulės patiekė skanius, garuojančius pietus,

o vyrai šauliai išnešiojo gerą Kalifornijos vyną. Prie kavos ir pyragaičių tęsėsi sveikinimai. Pirmiausia žodį tarė ramovėnų pirmininkas Vladas Šimoliūnas (jis yra ir šaulių vicepirmininkas), pabrėždamas, kad šauliai ir ramovėnai yra kaip du broliai, nes jų idėja yra ta pati.

Ona Razutienė sveikino Vakarų Apygardos ir Los Angeles Bendruomenės, o taip pat ir šokių grupės "Spindulys" vardu. Vladas Velža sveikino Santa Monikos Bendruomenės vardu. Po žodinių sveikinimų šventės pravedėja Jūratė Venskienė paskaitė raštiškus sveikinimus, kurių pirmas buvo šaulių Sąjungos pirmininko Karolio Milkovaičio ir sekė tuzinas kitų, jų tarpe ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus.

PAVYKUSI GEGUŽINĖ

Turbūt jau nuo pat LIETUVIŲ DIENŲ atsiradimo, žurnalo leidėjas Antanas Skirius rugsėjo mėnesio gale ruošia gegužinę, kurios tikslas — žurnalui parama. Ankstesniuose metuose tokios gegužinės būdavo rengiamos priemiesčio parke. Miesto valdžiai uždraudus, gegužinė, kaip ir daugelis kitų organizacijų vasarinių subuvimų, buvo perkelta "po stogu". Gal tai ne tik pateisinama, bet kai kuriais atvejais net ir sveikintina, nes Los Angeles mieste vasaros karščiai būna dideli. O čia, parapijos ar netoli esančių Tautinių Namų salėse.

Ir šį kartą, rugsėjo 23 dieną į parapijos salę prisirinko daug svečių. Pasi-sotinę ir atsigaivinę, susirinkusieji išklausė Lietuvių Dienų žurnalo leidėjo A. Skiriaus sveikinimo žodžių, paplojo pristatomiems redakcijos nariams ir pačiam leidėjui. Feliksas Masaitis, asistuojamas Liucijos Mažeikienės ir Daivos Čekanauskaitės, laimėjimo keliu padalino gausias knygas, plokštelių ir piniginę 500 dol. dovaną, kuri atiteko losangeliečiui veikėjui Juozui Dzenkaičiui.

'TAIKA SU JUMIS!'

Taip, remiantis Biblijos tyrinėtojų tvirtinimu, rodos, kadaise bus pasakęs Dievas, įgrėžęs Adomui kūrimo pabaigai iš molio išdeginta kumpą nosį, prilipdęs prie smakro šluotbarzdę ir iš jo šonkaulio gražiai išskaptavęs bei atitinkamai padidinęs Ievą. Deja, šis linkėjimas bene rečiau siai mūsų pasaulyje išsikūnija.

Juk netrukus jau pirmosios mūsų jaunosios generacijos atstovas Kainas iš pavydo užmušė net savo brolių Ablių, abiem susikivirčius tik dėl aukuro dūmų. Tai ką jau ir kalbėti apie mus kitus, kurie randame tarpusavio nesantikai daug daugiau ir žymiai rimtesnių priežasčių.

Aišku, taika yra labiausiai žmonijos trokštama žemiškoji vertybė. Kadangi jos visada trūksta, tai dėl

taikos įgyvendinimo sukeliamo net kruviniausių karų, kurių metu jos dar stipriau ilgimės. Be to, ji yra ir labai trumpalaikė.

Jaunavedžiai ja džiaugias gal tik vienerius metus po vestuvių, o paskui, vyrui pirmą kartą pasigėrus ar žmonai makaronų sriuboje išvirus mazgotę, šeimoje ir vėl prasideda velniava.

Turtuolių taika sugriuva, dalijantis sukybėmis įsigytą lobį, ubagų — dėl nevienodo dydžio "almužnos", o jaunystės draugų — konkuruojant dėl aistringesnių meilužių.

Dar rečiau ir trumpiau taikos palaima lydi mūsų organizacijas, nes čia susiduriame su pagrindinėmis nesantaikos kiršintojomis — valdžia, garbė ir tik per rankos ilgį pasiekiamais svetimais pinigais.

Broliškos taikos dvasia kartais suplazda tik bendroje nelaimėje. Pavydžiui, kai, nešdamiesi rankose kelnes, visi drauge bėgame nuo pavojaus, bet ji vėl tuoj dingsta laisvėje ir gerovėje.

Žinoma, gaiviausia taikos šilima mummyse atgyja tada, kai prisėdame užstalėje prie taurelės, nes čia po neskaičiuojamų maukų net ir atšiauriausi priešai kartais iš meilės neatplėšiamai prisvylya prie vienas kito ūsų.

Bet mes, lietuviai, tikros ir amžinos taikos galime tikėtis tik tada, kai aukštiekninki įvirsim į grabą, nors ir šiuo atveju dar nėra garantijos. Turint galvoje mūsų charakterį, vieniems gal dar teks ir danguje grumtis sielos kumščiomis, veržiantis kuo arčiau prie Dievo sosto, o kitiems — vienas kitą keikti, ieškant pragare sau ir savo gimnėms kuo geresnio pavėsio po Liucipieriaus sėdyne...

VIS DĖLTO MŪSŲ KULTŪRA NEBLĖSTA...

Pastaruoju metu mūsų spaudoje gana dažnai pasigirsta nihilistinių dejavimų, kad išeivija nesulaikoma artėja į tautinį ir kultūrinį nuosmūkį. Bet tai yra tikrai niekuo nepagrįsti bauginimai. Juk mūsų nesilpstanti gyvybingumą gali paliudyti kad ir tokios iš kelių laikraščių čia surinktos citatos:

"Tautinių šokių šventė davė tiek gražaus pelno, kad juo bus galima paremti ir kitą šventę."

"Mūsų moterų surengtas balius atnešė apie 300 dolerių pertekliaus. Dabar lieka tik rimtai pagalvoti, ką su juo daryti."

"Nors Vasario 16 gimnazijai trūksta mokinių, bet mūsų rėmėjų būrelis vis tiek iki šiol surinko geroką sumą pinigų."

"Mūsų kuopos išdo liesumu dabar jau negalima skystis."

"Mūsų renginio labai originalus šūkis buvo: "Už pinigus galima nupirkti ir velnią!" Dėl to buvo "ikrai

A. G.

RUDENS VĖJUJE

Velnio vėjau, tilk, atstoki!
Užu palmių kur kabinkis!
Šiandien dainiai jau ne tokie,
Kaip kadais poetas Binkis,
Tavo pučiamas gatve,
Nesvyravo senatve.

Ans ten, vėtrą pažabojęs,
Debesy virš Kauno skraidė, —
Mūsų sunkios švino kojos,
Giesmės mena seną gaidį,
Nors plasnojame skvermais
Su poetais, su anais...

Juos mergelės juosė juostom,
Sakė, širdį dovanos, —
Mes viens kitą pasiuostom,
Ir nei meilės, nei dainos,
Vien žavėti negalys
Surimuotas dusulys...

Ir nors laurais apdalina,
Puošia galvą vainiku,
O nuo svetimo mėšlyno
Tegirdėt: Ka-ka-rie-kū!
Ir jo atgarsio gaida:
Kut-kut-kut kut-kut kudaaa!...

malonu žiūrėti, kaip į padėtą rinkliavos dėžutę savanoriškai skrido mūsų dosnių tautiečių žaliosios

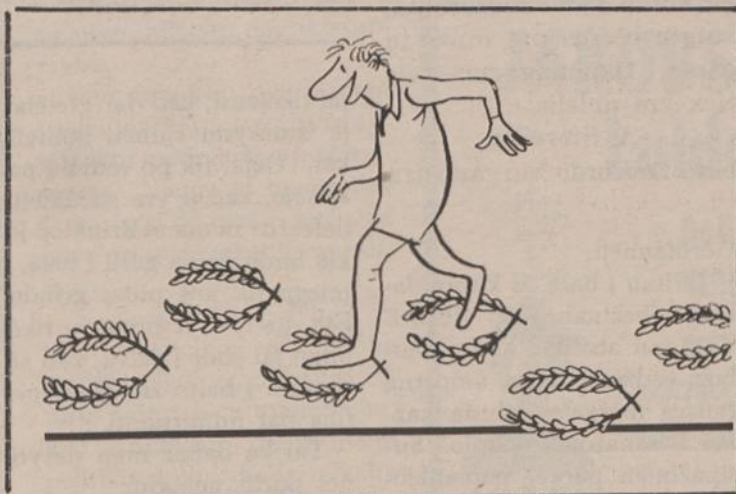
paukštelė."

Taigi, ponai pesimistai, ko jums dar trūksta?

PAMOKOMOJI ISTORIJELĖ

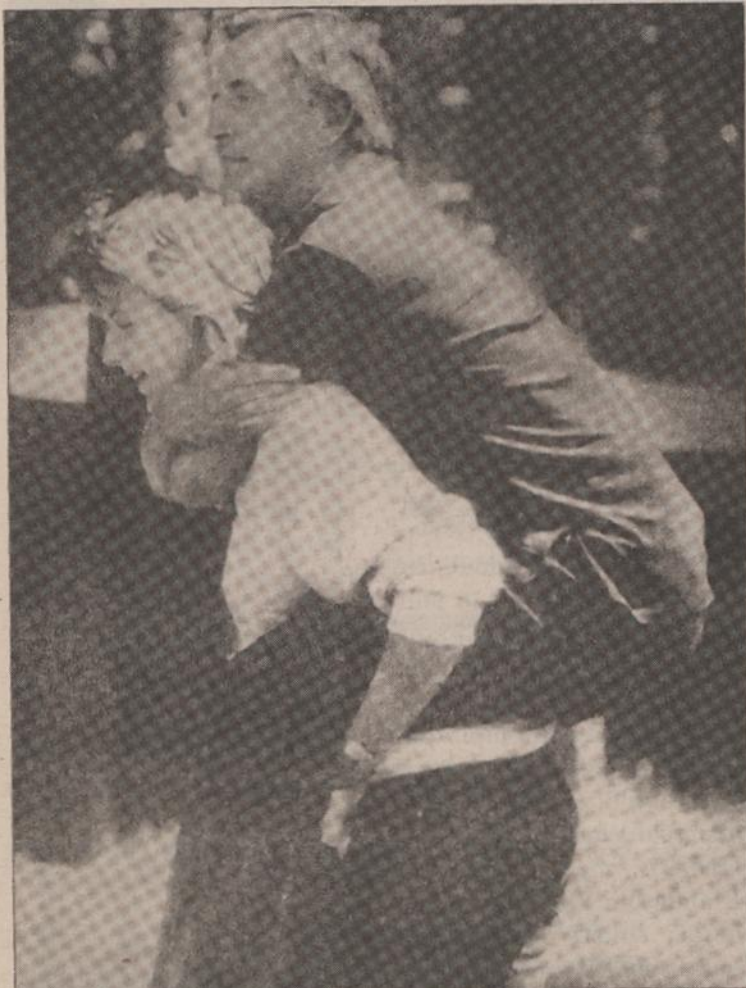
Mūsų korespondentas iš New Yorko apylinkės informuoja apie gana tragišką įvykį. Jo kaimynystėje gyvenęs pasituris patriotinis tautietis, ieškodamas lietuvių sustiprinti naujų būdų, lituanistinę mokyklą baigusiai savo dukrai tiesiai į rankas įteikė 50,000 dolerių pasogą, kad ji ištektų tik už lietuvių. Deja, toji gaivalė, paėmusi pinigus, jau po trijų mėnesių susituokė su labai simpatingu žydėliu, ir abu išsikėlė į Kaliforniją. Dėl to tėvas susinervinęs pradėjo taip neleistinai keikti (Nukelta į 8 psl.)

SENAI PRAMINTU KELIU

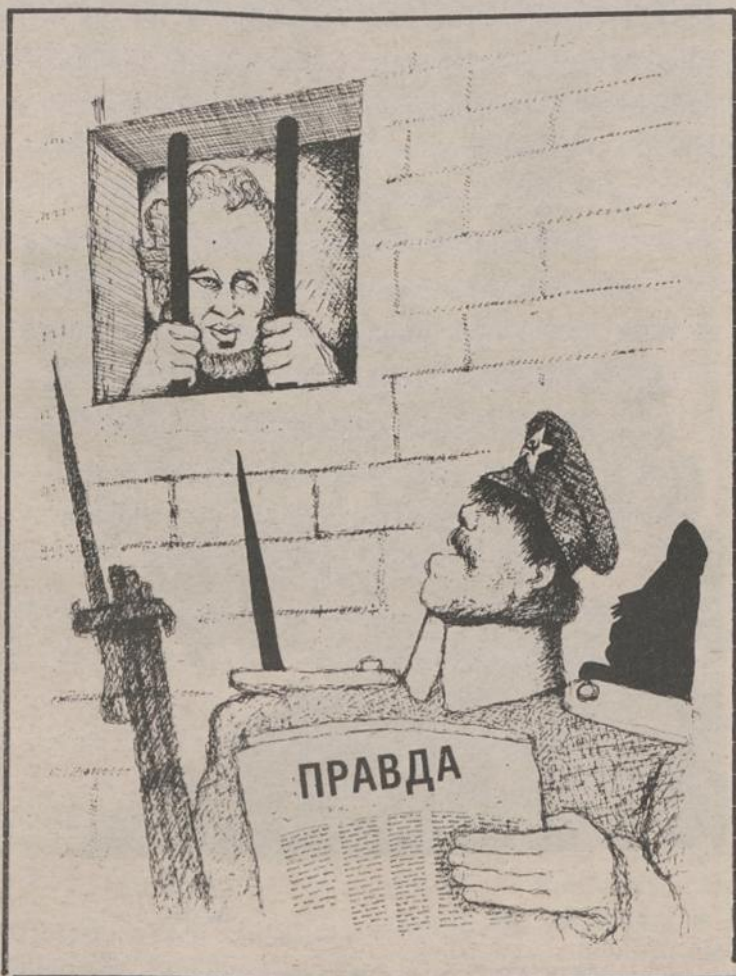
Spaudos žiniomis, šiemet premija vėl paskirta rašytojui Jurgiui Gliudai. Draugiškai sveikindami, vėl dėlto norėtume paklausti visus mecenatus, kokia tų premijų atsarga dar yra likusi ir kitiems, kad tie be reikalo neišdažytų savo rašalo ir neišeikvotų popieriaus?

Pirmyn į Baltuosius Rūmus...

Boston Globe

KO DAR BETRŪKSTA?

Sargybinis: Ko dejuoji, draugas Sacharovai? Ko tau dar betrūksta? Juk laikraštis rašo, kad dabar esi visiškai laisvas savo tėvynėje, visiškai sveikas ir visiškai nenori nė susapnuoti buržuazinių Vakarų vergijos.

(Atkelta iš 7 psl.)

kitataučius, jog susidomėjo juo net OSI agentūra. Pagaliau, tokių nemalonumų paveiktas, pats uždegė savo namus, supleškino visą Amerikoje įsigytą turtą ir dabar guli nervų ligoninėje.

Taigi atrodo, kad kartais dėl gerų intencijų ir cukrų galima persaldinti, o druską persūdyti...

MUMS RAŠO

Kodėl nesurengiame politinių disputų?

Vieši disputai, arba ginčai, būdavo rengiami jau tolimoje senovėje. Viduramžiuose jie vykdavo tarp reformatorių ir katalikų ar ir šiaip tarp anų laikų žymiausių šviesuolių, sprendžiant klausimus: kiek Dievas pradžioje sutvėrė angelų ir ar jie dauginasi, kodėl velniai su ragais ir uodegomis ir kiek jų telpa ant adatos galo bei panašius. Šiais laikais televizijoje disputai rengiami net tarp JAV prezidentinių kandidatų, kad žinotume, kuris iš jų prastesnis aktorius. Tad kodėl negalėtume ir mes tokio viešo disputo politinėmis temomis surengti tarp Lietuvos komunistinių misionierių ir išeivijos iškiliausių auksaburnių?

Pavyzdžiui, Chicagoje ar Floridoje pasirinktoje salėje galima vienas prieš kitą sustatyti mūsų Vliko pirmininką dr. K. Bobelį ir jų partijos sekretorių P. Griškevičių, mūsų vieną Svilonį ir jų visą agitpropą. Juk tada teisybė paaiškėtų kaip ant delno, o dar ir do-

lerėlių net daugiau nei per tautinių šokių šventę tik už parduotus įžangos bilietus surinktume. Žinome, prieš įėjimą iš publikos kišenių reikėtų atidžiai iškratyti akmenis, kad tokie disputai nesibaigtų nosies kraujo praliejimu.

Taigi rimtai pagalvokite ir apie tai įvairių renginių organizatoriai!

Jonas Klapčinskas
Florida

DĖL MUZIKOS
ŠV. KAZIMIERUI

Kilus netgi nemandagiems nuomonių skirtumams dėl šv. Kazimiero garbei sukurtos operos "Dux Magnus", man aiškėja, kad šventės rengėjai padarė esminę klaidą. Juk šventajam, atrodo, būtų pakakę bet ką pagraijyti vargonais, net turbūt tik tokį instrumentą jis anais laikais ir tėra girdėjęs. Be to, dėl vargonų muzikos ir mūsų publikoje nebūtų kilę nei jokių dvejonų ir nei trejonių, nes ją visi lygiai supranta ir lygiai nesupranta, kaip ir bažnyčioje, o nuo jų garso iškilmingumas vis tiek yra didelis.

A. Storeika,
buv. Bedfordo vargamistra

Gerbiamieji,

Įkritau į balą, iš kurios dabar nebežinau kaip išbristi. Taip jau atsitiko, kad paskubom vedžiau, rodos, nešpėtna rausvą mergelę, kilusią kažkur iš Amazonės paupio. Susipažinom parke, paplaukiojom ežerėlyje laiveliu, pasi-maudėme, atrodė, kad ji labai gėrasi gamta ir man, kaip buvusio ūkininko sūnui, bus arti prie širdies. Be to, kadangi ji menkai moka angliškai,

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ATGYJA KULTŪRINĖ
VEIKLA

Po vasaros atostogų ir gegužinių antplūdžio priemiesčių sodybose, chicagiečiai grįžo į savo sostinę Chicagą ir Jaunimo centras atgijo įvairiais renginiais. Pirmiausiai prasivėrė durys šeštadieninėms li-tuanistinėms mokykloms, kurios randa prieglobstį Jaunimo centre. Čia veikia Dariaus ir Girėno šeštadieninė 8 metų mokykla su vaikų darželiu ir nemokančių lietuviškai kalbėti klase, aukštesnioji 4 metų li-tuanistinė mokykla ir Pedagoginis li-tuanistikos institutas. Kartu su mokiniais į Jaunimo centrą išstovyklų sugrįžo skautės ir skautai ir pradėjo savo veiklos programą. Neatsilieka ir lietuviškosios organizacijos bei klubai. Jau pradėjo garsintis apie poatostoginius susirinkimus ar ruošiamus balius, koncertus, minėjimus.

Kristijono Donelaičio šeštadieninė li-tuanistikos mokykla pamokas pradėjo miesto mokyklos McKay patalpose. Veikia 6 skyrių pradinė mokykla, 4 klasių dvikalbė klasė ir vaikų darželis.

Du savaitgalius (IX. 14-16 ir 21-23) vyko dailininko Juozo Pautieniaus dailės darbų paroda, kurią suruošė žmona Stasė ir duktė poetė Teresė Bogutienė. Apie dailininką ir jo kūrybą supažindino jaunosios kartos veikli ir kūrybinga kultūrininkė Viktorija Kašubaitė-Matanga.

Penktadienį (IX. 21 d.) Jaunimo centro kavinėje įvyko vakaronė Pietų Amerikos temomis (Kolumbija, Peru ir Bolivija). Vakaronę rengė naujai įsteigtos Travel Advisers, Inc., kelionių įstaigos vedėja B. Zalatorienė.

Šeštadienį (IX. 22 d.) Lietuvių tautiniuose namuose įvyko Tautos fondo nauda suruošta vakariene, kurios metu meninė programą atliko detroitiskės se-

tai tikėjaisi, kad dar greičiau ją išmokysiu kalbėti lietuviškai. Deja, tik po vedybų paaiškėjo, kad ji yra su dideliu defektu: ta mano išrinktoji jokiū būdu neina gulti į lovą, o miega tik ant plikų grindų. Esą, jos tėvų ir protėvių tikėjimas jai įkalė į galvą, kad atsigulusi į balto žmogaus lovą tuoj pat numirsianti...

Tai ką dabar man daryti, nes skirtis nenoriu?

Nelaimingas naujavedys

REDAKCIJA: Gulk ir patsai ant kietų grindų. Tai bus bent dalis atgailes už padarytą kvailystę.

serys dainininkės Regina ir Kristina Butkūnaitės. Vakariene ruošė Tautos fondo Chicagos komitetas, vadovaujamas dr. Leono Kriaučeliūno, sutraukęs pilnutėlę salę žmonių.

OPEROS SOLISTĖS
ALDONOS
STEMPUŽIENĖS
KONCERTAS

Sol. Aldona Stempužienė

Operos solistės Aldonos Stempužienės dainų ir operų arijų koncertas įvyko š. m. rugsėjo 23 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Pirmoje dalyje išgirdome L. van Beethoveno Ah! Perfido!, Č. Sasnausko — Užmigo žemė, J. Tallat-Kelpšos — Ne margi sakalėliai, K. V. Banaičio — Aš per naktį, J. Gruodžio — Aguonėlės, V. Jakubėno — Gėlės iš šieno ir P. I. Čaikovskio — Sudie miškai! ariją iš operos "Orleano mergelė". Publika solistę labai šiltai priėmė.

Antrąją dalį pradėjo modernesnėmis kompozicijomis: J. Švedo — Prisijaukinsiu sakalą ir F. Bajoro — Sakmių siela (gyvuliai ir žmonės, medžiai ir žmonės). Koncertą užbaigė G. Verdi operų arijomis — Ulrikos iš Kaukių balius ir Eboli iš Don Carlo. Bisui davė populiarių operų porą ištraukų, o publiškai neatleidžiai plojant, padainavo lietuvių liaudies raudą.

Solistė A. Stempužienė tebėra pajėgi dainininkė ir gerai valdo balsą. Solistei akompanavo taip pat clevelandietė muzikė Barbara Klonowski. Rengėjai ir gerbėjai solistę apdovanojo gėlių puokštėmis. Publika solistę priėmė labai šiltai ir negailėjo katučių bei valia-vimų. Koncertan galėjo atsilankyti daugiau žmonių, nes buvo užpildyta tik didesnė pusė salės.

Koncerto rengėjai —

JAV LB socialinių reikalų taryba, vadovaujama energingos visuomenininkės Danguolės Valentinitės ir gausių talkininkų, pakvietė dalyvius į apatinę salę vaišėms. Vaišių metu, buvo įvykdytas laimingųjų atrinkimas.

Koncerte dalyvavo daug chicagiškių muzikų ir solistų.

ATVYKSTA
DAINUOJANTIEJI
OLANDAI

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos valdyba su talkininkais, š. m. spalio 14 d. Jaunimo centre, Chicagoje, ruošia lietuviškai dainuojančių olandų DAINOS vieneto koncertą.

Dainuojančių olandų grupė susideda iš 8 dainininkų, vadovaujamų Paul de Boer. Programoje numatyta Dainos ir Rimanto pasaka, dramatinis montažas, vykstant senovės Lietuvoje.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama nepraleisti progos ir pasiklausyti svetimtaučių dainuojančių lietuviškai. Užpildykime Jaunimo centro salę.

Bilietai Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

MARGUČIO KONCERTAS

Sol. Marytė Bizinkauskaitė

Seniausias lietuviškas radijas, vadovaujamas žurnalisto Petro Petručio, š. m. spalio 7 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre, Chicagoje, ruošia įdomų koncertą, kuriame dalvaus pirmųjų ateivių pažibos: Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis ir trečios kartos lietuvaite Marytė Bizinkauskaitė. Apie juos nereikia daug rašyti, nes jų vardai viską pasako.

Į šį koncertą bilietai gaudami Vaznelių prekyboje (2501 W. 71st St.) ir Margučio įstaigoje (2615 W. 71st St.).

WANTED JOURNEYMEN
TOOL DIE MAKER

Opening for qualified tool and die maker in stamping company. Must have journeymans card or 8 years proven experience. \$12.12 per hour, excellent fringes. Apply in person at:
TOLEDO PRESSED STEEL COMPANY
397 PHILLIPS AVE.
TOLEDO, OHIO 43612
Equal opportunity employer M/F (38-39)

GEN. DR. VLADĄ NAGIŲ-NAGEVIČIŲ PRISIMENANT

Dr. Henrikas Brazaitis

Vlado Nagevičiaus ir Marijos-Magdalenos Eitavičiūtės Nagevičienės šeimoj 1880 m. birželio 17 d. Kretingoj gimė sūnus, pakrikštytas Vlado vardu. Vaikystės metai Vladui nebuvo lengvi. Tėvas, pašalintas iš valdiškos tarnybos dėl lietuviškos veiklos ir atsakymo persikrikštyti į stačiatikių tikėjimą, greit mirė džiova. Jaunasis Vladas, vos dviejų metų, liko motinos našlės auginamas. Si savo užsispyrimu ir energija buvo pasiryžusi savo vienintelį sūnų leisti į aukštą mokslą.

Pradžios mokyklą Vladas baigė Kretingoje. Po to buvo perkeltas į Palangos progimnaziją. Tuo laiku mokslas jam nelabai rūpėjo. Jam maloniau buvo praleisti laiką pajūry, negu mokyklos suole. Jūros ošimas, laivai, kelionės viliojo jį begaliniai. Dar nebaisė Palangos progimnazijos, už demonstracijas per pamaldas buvo iš gimnazijos pašalintas. Vėl motinai rūpestis. Bet, pasamdžiusi privatų mokytoją, ji privertė sūnų ruošti egzaminams į Rygos Aleksandro gimnaziją. Jis tuos egzaminus išlaikė ir buvo priimtas į penktą klasę.

Pirmą pusmetį Rygoj jam nelabai sekėsi, bet gerų draugų įtakoj viskas pasikeitė į gerą pusę. Labai geros įtakos jį turėjo K. Bielinis. Nagevičius daugiau susirūpino mokslu ir laipsniai kasmet gerėjo, o gimnaziją baigė net su sidabro medaliu. Rygoj įsijungė į tautinę veiklą. Įstojo į slaptą lietuvių moksleivių ratelį. Su Bielinu ir kitais iškovojo lietuviams studentams turėti pamokslus lietuvių kalba. Rygos gimnaziją baigė 1902 metais.

Dar būdamas Rygoje, vienų atostogų metu grįžo į Pa-

langą, kai tuo metu ten buvo rengiamas Keturakio 'Amerika Pirty' spektaklis. Vaidinimas padarė jam didelį įspūdį. Tada dar buvo spaudos draudimo metai. Sis įvykis sukrėtė ne tik Vladą Nagevičių, bet ir visą Palangos apylinkę. Buvo suimtų ir ištremtų į Sibirą. Nagevičiui pavyko išvengti suėmimo.

Besirinkdamas profesiją, nutarė studijuoti mediciną. Patektį į vieną geriausių Rusijos medicinos mokyklų - Petrapilio Karo Medicinos Akademiją - lietuviui, ir dar katalikui, buvo labai sunku. Reikėjo išlaikyti konkursinius egzaminus, kuriuos jis išlaikė ir buvo priimtas į Akademiją. Į Petrapilį atvyko 1902 m. rudenį. Petrapilis po Rygos jam padarė didelį įspūdį. Tuo metu Petrapilio Karo Medicinos Akademija mokslo srity smarkiai žengė pirmyn. Profesūroj buvo pasaulinio masto medicinos kapacitetai. Nagevičius pradėjo ieškoti lietuvių. Bet tuo metu buvo tik vienas vyresnio kurso studentas Jūnavičius iš Kauno, bet savęs lietuviu nelaikė. Studijos ėjo sklandžiai. Nagevičius įstojo į slaptą lietuvių studentų draugiją, Petro Vileišio įkurtą 1872 metais. Nagevičiui studentų draugija savo pasyvumu nepatiko. Užbaigė mokslus studentai išsiskirstydavo po plačius Rusijos plotus ir mažai kas grįždavo į Lietuvą. Ryšiai tarp jų nutrūkdavo.

Studentaujant Vladui Nagevičiui teko dalyvauti Didžiajame Vilniaus Seime. Po to jis nuvyko į Palangą, kur skatino kitus studentus nepasiduoti rusinimui, reikalauti pamokslų lietuvių kalba. Taip pat jis platino seimo nutarimus apy-

linkės žmonėms. Kretingos žandarų buvo suimtas ir kalinamas Šiaulių ir Kauno kalėjimuose. Po teismo jis buvo paleistas, bet jam buvo uždrausta gyventi Kretingoje. Teisme jį gynė advokatas V. Stašinskas ir manoma, kad gubernatorių Veriovkina paveikė Akademijos profesorius fiziologas I.P. Pavlovas. Kalėjimas pakenkė jo sveikatai ir jis susirgo džiova. Akademija jį išsiuntė dviem metams gydytis į Kaukazo kalnus. Grįžęs į Petrapilį, toliau tęsė studijas. 1908 metais į Petrapilio Karo Medicinos Akademiją įstojo ke- li lietuviai studentai, su kuriais Nagevičius artimai susidraugavo. Jo mintyse kilo idėja įkurti naują studentų medicinos organizaciją, kurias jau turėjo estai ir latviai studentai medikai. Toji organizacija turėjo būti tautiškesnė lietuvių atstatyme ir išlaikyme, bei lietuvių kultūros puoselėjime. Šiuos savo sumanymus jis išdėstė naujiems lietuvių studentams. Dr. Jonas Basanavičius, su kuriuo jis palaikė asmeniškus ryšius po Didžiojo Vilniaus Seimo, tam sumanymui pritarė. 1908 m. lapkričio 28 d. Petrapilyje Vladas Nagevičius sušaukė susirinkimą, pakvietęs Vladą Ingelevičių, Kazį Oželį, Praną Slyžį ir Zenoną Steponavičių. Visi jo sumanymui pritarė ir buvo įkurta slapta Fraternitas Lithuania Draugija, kuri vėliau virto Korporacija. Tos Draugijos didžiausias tikslas buvo, atitarnavus už stipendiją rusų kariuomenėje, grįžti į Lietuvą ir dirbti savo žmonių ir tautos labui, puoselėti kultūrą bei mokslą.

Vladas Nagevičius baigė Petrapilio Karo Medicinos Akademiją 1910 metais ir buvo paskirtas gydytoju į karo laivyną. Tarnavo šiuose karo laivuose: Chrabroj, Volda, Okean ir šarvuotyje Slava, kur jis buvo pakeltas į vyresnįsios gydytojus. 1917 metais, po sužalojimo kovos metu Rygos įlankoj, šarvuotis Slava ilgesniam laikui sustojo remontoj Helsinkio uoste. Vladas Nagevičius tuoju kontaktavo Helsinky gyvenančius lietuvius. Taip pat tuo metu iš Petrapilio atvyko lietuvių studentų draugijos ir Fraternitas Lithuania atstovai sveikinti suomius, atgavus nepriklausomybę.

Fraternitiečiai per pirmąjį pasaulinį karą suvažiuodavo iš frontų metiniams suvažiavimams. Vienas jų buvo 1917 metų kovo 30 dieną, kuriame buvo priimtas sekantis nutarimas:

'Kariuomenės gydytojų ir karo medicinos akademijos studentų korporacija Fraternitas Lithuania manydama, kad susidarius dabartinėms politikos aplinkybėms reikalingas greitas ir energingas darbas, koncentravimas mūsų tautos pajėgų, kurios garantuotų tolimesnį Lietuvos likimą, manydama, kad tik remdamiesi organizuota pajėga

Gen. dr. Vladas Nagius-Nagevičius

galime prieiti prie demokratinės Lietuvos Respublikos, pripažįstame neatidėtinu darbu lietuvių legionų organizavimą.'

Laikydami lietuvių legionus, kuriamos laisvos Lietuvos tautinės armijos užuomazga, manome, kad lietuvių legionuose turėtų būti sukoncentruoti visi lietuviai kareiviai, tarnaujantieji įvairiose Rusijos armijos dalyse, lenkų pulkuose ir kitų Rusijos tautų kariuomenės organizacijose.'

'Fraternitas Lithuania iš anksto sveikina tautinius lietuvių legionus ir siūlo Tautos Tarybai savo pajėgas legionų organizavimo darbui. Sykiu tikisi, kad armijos ir laivyno kareiviai ir oficeriai atsilieps ir karštai tam darbui pritarė.'

Si nutarimą pasirašė studentų draugijos pirmininkas studentas Janulionis, sekretorius studentas Matulionis ir gydytojų sekcijos atstovas Nagevičius.

(Bus daugiau)

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, giliam liūdesy likusius — žmoną NELE, dukras RŪTĄ ir VILIJĄ, sūnų GINTARĄ, jų šeimas, gimines ir artimuosius — nuoširdžiai užjaučiu

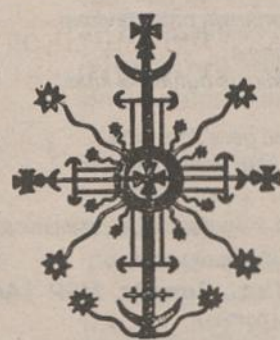
Leonas Barmus

Bendros idėjos broliui skautui

JONUI MOCKUI

iškeliavus į amžinybę, jo žmonai NELEI, dukroms ir sūnui ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Aurelija Balašaitienė

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Dail. Pautieniaus duktė Teresė Bogutienė (centre) dėkoja pomirtinėn dail. Pautieniaus parodon atsilankiusiems ir ruošti ją padėjusiems.
V. A. Račkausko nuotr.

POMIRTINĖ DAIL. JUOZO PAUTIENIAUS KŪRINIŲ PARODA

Rugsėjo 14 d. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje, buvo atidaryta pomirtinė dail. Pautieniaus paveikslų paroda, kurią suruošė našlė Stasė Tulabai-

tė-Pautienienė ir duktė Teresė Bogutienė, specialiai atvykusi iš Kalifornijos. Išstatyti 89 dailininko paveiksai, kurių dalis dar niekad parodose nebuvo.

Čiurlionio Galerijos direktorius dail. V. Lukas parodą atidarydamas pakvietė Viktoriją Kašiubaitę-

Matrangą aptarti velionies Pautieniaus kūrybą. Ji išsamiau apibūdino dailininko Pautieniaus kūrybinį įvairumą pastarųjų dvidešimt metų laikotarpyje.

Per 200 meno mėgėjų bei svečių turėjo puikią progą pasigerėti jo kūrinių, kurie dabar kažkaip lyg švito naujomis spalvomis.

Po to svečiai buvo pakviesti pasivaikinti prie Korp! Giedros visuomenininkų suruošto vaišių stalo.

Vėliau duktė Teresė TV ekrane pademonstravo video juostelėse įrašytus velionies Pautieniaus gyvenimo bei kūrybos momentus bei kitų dailininkų ir visuomenininkų pasisakymus apie jo kūrybą.

Asmeniškai dail. Pautienų pažinojau jau iš Nepriklausomos Lietuvos laikų. Nors amžiumi buvo už mane kiek vyresnis, bet visada galvojo jaunatviškai ir buvo malonus pašnekovas su gausybe anekdotų ir spalvingų prisiminimų iš savo turtingų pergyvenimų Nepriklausomos Lietuvos kūrmosi laikotarpio. Dail. Igšlapelis redagavo išsamesnę monografiją apie dail. Pautieniaus kūrybą.

Nepraeidavo savaitė, kad dail. Pautienius praeidamas neatneštų parodyti savo vėliausią, dažnai dar drėgną, kūrinių. Abu veždavom geležinkelio stotin gausybes jo paveikslų, siunčiamų į kurį nors Šiaurės Amerikos ar Kanados miestą jo kūrinių parodai. Turėjo sveiką, dailininkuose rečiau pasitaikančią, biznierišką gyslelę. Mokėjo pelningai parduoti daugiau savo kūrinių, negu kuris kitas lietuvis dailininkas tremtyje. Įsteigė marmuro iš Italijos importo bendrovę, pavadinta PARA Marble Import Co. Gavome išimtiną teisę pardavinėti Cararos marmurą Š. Amerikoje ir Kanadoje.

Net Parkinsono ligai įpusėjus, dail. Pautienius nesiiovė kūres.

Vyt. A. Račkauskas

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai NELEI, dukterims RŪTAI ir
VILIJAI, sūnui GINTARUI su šeimomis
nuoširdžią užuojautą reiškia

Rita ir Juozas
Nausėdai

Mielam draugui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, jo žmoną NELE, dukteris RŪTĄ ir
VILIJĄ ir sūnų GINTARĄ su šeimomis
giliai užjaučiame ir kartu liūdime

A. Juodikis
A. V. Staškai
J. B. Steponiai
O. P. Razgaičiai

Mielam

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai NELEI, dukterims RŪTAI ir
VILIJAI, sūnui GINTARUI su šeimomis
reiškiame nuoširdžią užuojautą

Algimantas ir Roma
Čepuliai

Mūsų brangiam prieteliui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, liūdinčią žmoną STASĘ-NELE, dukras ir sūnų su šeimomis ir kitus artimuosius
JANĘ ir MARIJĄ. Nuoširdžiai užjaučiame
ir drauge liūdime

Ignas, Jonė Statkevičiai
Jadvyga Drobavičius
Audra Philip
Laima Drobavičius

Mūsų miellam kolegai

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai NELEI, dukterims RŪTAI ir
VILIJAI, sūnui GINTARUI su šeimomis,
reiškiame nuoširdžią užuojautą

Modestavičių šeimos

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Gruodžio 19

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

RN'S

Wills Memorial Hospital a 60 bed JCAH accredited hospital offering acute care to OB/GYN, Med Surg and Pediatric patients, has immediate openings for RN'S in the following areas:

GENERAL NURSING UNIT — 3 til 11 and 11 til 7 Monday thru Friday, every weekend off. Annual salary range based on experience, \$21,112 to \$22,880.

INTENSIVE CARE UNIT (4 beds) Schedule involves 5 shifts one week then 2 shifts the next week with every other weekend off. Annual salary range based on experience, \$21,595 to \$23,451 for days and \$24,507 to \$26,364 for nights.

Fringe benefits include 100% tuition reimbursement, 100% hospital funding retirement plan and 25 days PTO (paid time off annually).

Contact Julia T. Palmer, RN, Director of Nursing, at 404-678-2151 or send resume to P.O. Box 370, Washington, GA. 30673.

EOE/MF

KAZIMIERINIŲ METŲ UŽBAIGIMO ŠVENTĖ (2)

Pasaulio lietuvių katalikų kongresas Toronte

Vakaronė

J. VARČIUS

Kongreso pirmoji diena buvo užbaigta jaunimo parangta vakarone Royal York viešbučio salėje. Dalyvavo apie 300 jaunimo ir senimo. Tuo pačiu metu apie 1000 tautiečių dalyvavo "Dux Magnus" operos premjeroje, Ryersono instituto teatro salėje.

Vakaronės organizatorių vardu svečius pasveikino E. Putrimas, pakvietęs V. Kuprevičiūtę - Jay programos pranešėja. Buvo parodyta ekrane G. Čepaitytės paruoštas skaidrių montažas apie šv. Kazimierą. Sėdės Kristina ir Daiva Barauskaitė darniai paskambino muzikos klasiškus kūrinius. Keletą lietuviškų dainų atliko R. Underys ir V. Vaičiūnas, pritariant gitarą ir vargonėlių garsams. Čia pasirodė torontiške balerina L. Janušauskaitė, kuri profesionališkai pašoko pora baletinių kūrinių.

Pertraukų metu visi vaišinosi vynu ir sūriu, susipažino su Lietuvos pagrindžio nuotraukomis. Vyko gyvi pokalbiai netikėtai susitikusių draugų ir užsimezgė naujos pažintys. Vakaronės programa buvo užbaigta kalinčio Sibire jaunuolio Juliaus Sasnausko laišku savo krašto jauniui, kurį perskaitė A. Žiogas iš Chicagos aptemdėtyje salėje su žvake rankoje. Tai buvo įspūdingas vaizdas, sudaręs mištingą nuotaiką, kuri sutvirtino dalyvių pasiryžimą kovoti kartu su pavergtos Lietuvos jaunimu už tautos ir tikėjimo laisvę.

Iškilmingos pamaldos

Rugsėjo 2 d., sekmadienį, po 12 val. kongreso dalyviai rinkosi Toronto miesto rotušės aikštėje. Iš čia apie 500 susirinkusių su vėliavomis ir transparentais 1 val. p. p. gatvėmis vyko į šv. Mykolo katedrą, kur juos pasitiko prie katedros didžiulė minia lietuvių. Eitynes filmavo dviejų televizijų stočių reporteriai. Pamaldose dalyvavo per 2000 lietuvių. Tai buvo įspūdingiausias šv. Kazimiero minėjimo iškilmų religinis renginys. Mišias koncelebravo vyskupas V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, vyskupu paskirtas P. Baltakis, OFM, ir per 40 lietuvių kunigų. Pamaldų metu giedojo jungtinis Kanados trijų parapijų, Toronto vyrų "Aras" ir Londono "Pašvaistės" chorai, iš viso apie 150 giesmininkų. Dirigavo muz. V. Verikaitis, Vargonavo muz. J. Govėdas. Žymiausias ir svarbiausias pamaldų svečias buvo Toronto arkivyskupas kar-

dinalas Gerald Emmet Carter. Jis pasakė trumpą kalbą apie iškilmų reikšmę ir Rūta Girdauskaitė jam įteikė peticiją su 6000 išeivių parašų kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus išlaisvinimo reikalu. Kardinolas pažadėjo šią peticiją perduoti Kanadoje besilankančiam šv. Tėvui Jonui Pauliui II. Pamaldose dalyvavo ir kanadiečių spaudos atstovai, kurie filmavo ir fotografavo. Vakarinėse televizijos žiniuose buvo parodyti vykusios iškilmų vaizdai. Toronto dienraščio Toronto Star pirmadienio laidoje buvo įdėta nuotrauka ir išsamus aprašymas apie peticijos įteikimą ir šia proga skaitytojai buvo supažindinti su kenčiančiais lietuvišiais kunigais sovietų kalėjimuose ir Lietuvos katalikų šventovių naikinimu. Priminta, kad net šv. Tėvas negavo leidimo iš sovietinės valdžios atvykti į Lietuvą pasimelsti prie šv. Kazimiero karsto.

Pamaldos vyko gilaus susikaupimo nuotaikoje, kurių metu giedojo choras. Prasmingą pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis ir daug dalyvių priėmė komunią, prašydami šv. Kazimierą pagalbos ir stiprybės kovoje dėl Lietuvos tikėjimo ir tautinės laisvės. Pamaldos, užtrukusios apie pora valandų, užbaigtos Lietuvos himnu.

Opera "Dux Magnus"

Spauldoje buvo labai daug rašyta apie Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso paruošos darbus ir ypač daug aiškinta apie operą "Dux Magnus", kurią rengiant jau pirmomis dienomis kai kurie muzikai pareiškė abejojimų dėl jos vertingumo. Rugsėjo 1 d., šeštadienio vakarą, įvykusi operos premjera, kurios pasižiūrėti susirinko per 1000 lietuvių, sukėlė kontraversinių pasisakymų.

Sekmadienį, 3:30 val. p. p., rugsėjo 2 d. Ryersono instituto teatro salėje vyko antras minėtos operos spektaklis, kuriame dalyvavo irgi apie 1000 tautiečių ir kanadiškos spaudos reporterių. Kiekvienas dalyvis gavo "Dux Magnus" operos puošnų leidinį, kuriame lietuvių ir anglų kalbose pateikta operos turinio santrauka, kūrėjų ir artistų trumpos biografijos su jų nuotraukomis ir operos libretas.

Operos autorius — muz. Darius Lapinskas. Libretą parašė Kazys Bradūnas. Operos turinys yra labai komplikotas, nes bandoma atvaizduoti Lietuvą nuo XV

š., iki šių dienų okupuotos Lietuvos vargų, kurie užbaigiami ateityje laisvės atgavimu. Tai apima 500 metų Lietuvos istoriją, kurią operos kūrėjai bandė atvaizduoti teatro scenoje. Sujungimas šv. Kazimiero gyvenimo su Lietuvos šimtmečių grūmtynėmis dėl tikėjimo laisvės ir nepriklausomybės yra labai kilni ir graži operos libreto idėja, bet jos atvaizdavimas scenoje praktiškai susidūrė su dideliais techniniais ir kitais sunkumais.

Operos atlikime dalyvavo apie 50 veikėjų: artistų, dainininkų, choristų, pagelbinio personalo. Grojo Toronto simfoninis orkestras. Opera buvo pradėta 3:30 val. p. p. ir baigta 7 val. vak. Aprašyti ir įvertinti reiktų atskiro rašinio. Apie šią operą rugsėjo 3 d., pietinėje Toronto Star laidoje rašė operų apžvalgininkas Gayner Jones, kuris "Dux Magnus" įvertino neigiamai. Neteko girdėti ir iš žiūrovų teigiamų atsiliepimų. Dalis jų išėjo nesulaukę pabaigos, nes nesuprato libreto teksto. Buvo dainuojama lietuviškai, angliškai, lotyniškai, prancūziškai, itališkai, vokiškai, ispaniškai. Skardūs muzikos garsai vargino klausytojus ir ilgos sėdėjimo valandos privertė nekantriuosius palikti minkštas teatro salės kėdes. Likusieji stebėjosi operos artistų tvirtu pasiryžimu ištesėti iki pabaigos, neparodant jokio nuovargio. Visi darė taip kaip režisorius juos mokė: kai vienas dainavo, tai kiti stovėjo, nežinodami ką veikti. Bendrai, ši opera yra viena iš silpniausių ir jos pastatymas nepateisino idėjų didelių išlaidų.

Kongreso užbaiga

Kongresas buvo užbaigtas "Royal York" viešbučio apie 1000 svečių talpinančioje svetainėje, kurią užpildė susirinkę sekmadienį, apie 8 val. vak. įvykusių kazimierinių renginių dalyviai. Ant pakyls gėlėmis papuoštos didžiulis stalas priėmė garbinguosius svečius: mūsų vyskupus, Kanados valdžios ir Toronto miesto atstovus, Kanados ir kitų kraštų kunigus ir žymiuosius veikėjus. Pobūvį pradėjo organizacinio komiteto pirm. dr. J. Sungaila, pasveikinęs svečius, dalyvius ir priminęs šio pokylio tikslą. Įdomią kalbą pasakė Ontario žemės ūkio ministeris Timbrel, kuris perdavė Ontario provincijos ministerio pirmininko sveikinimą, paminėdamas, kad Kanados vyriausybė nepripažįsta sovietinės Lietuvos okupacijos ir ragino lietu-

Komp. D. Lapinskas, dr. J. Sungaila — Lietuvių katalikų kongreso Toronte org. komiteto pirm. ir sol. G. Čapkauskienė. V. Bacevičiaus nuotr.

vius nepamiršti savo krašto ir šv. Kazimiero, kuris yra Lietuvos laisvės žibintas.

Sukalbėjus vysk. A. Deksnui maldą, visi pokylio dalyviai vaišinosi, stiprinosi viešbučio virtuvės pagamintais valgiais, kalbėjosi ir dalinosi kongreso renginių įspūdžiais. Pobūvio vadovė Aušra Karkienė supažindino su garbiniais svečiais, kurie sėdėjo prie garbės stalo. Po keleto žymesnių svečių trumpų kalbų, Kanados katalikų centro pirm. V. Bireta perskaitė manifestą, kuriuo kongresas kreipiasi į Jungtines Tautas bei generalinį jų sekretorių, valstybių karalius, prezidentus bei jų vyriausybės, krikščioniškųjų Bendrijų vadovybes ir laisvosios žmonijos sąžinę atkreipti dėmesį į tautas jau daugiau kaip 40 metų kankinamas dvasinėje ir fizinėje spaudoje. Kongresas laisvojo pasaulio išeivijos daugumos vardu reikalauja, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė grąžintų Lietuvos tikintiesiems Vilniaus katedrą, grąžinti šv. Kazimiero karstą į Vilniaus katedrą, grąžinti tikintiesiems Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje, leisti laisvai veikti vienuolijoms, vyskupams, kunigams, katalikiškai spaudai, išleisti laisvėn nekaltai kalinamus žmogaus teisių bei religijos kovotojus ir atitraukti okupacinę Sov. Sąjungos kariuomenę iš Lietuvos. Ši manifestą kongreso dalyviai priėmė audringais plėjimais.

Šių iškilmų proga, šv. Tėvo įgaliotas vysk. Antanas Deksnys apdovanojo aukso ordinu "Augustae Crucis Insigne Per Ecclesia et Pontifice" Bronių Kviklį už jo paruoštus ir išleistus veikalus apie okupuotos Lietuvos bažnyčias. Vysk. A. Deksnys savo kalboje iškelė autoriaus darbo reikšmę, kuris esąs retas įvykis R. K. Bažnyčios istorijoje.

Jaukus ir turiningas pobūvis buvo užbaigtas organizacinio komiteto pirm. dr. J. Sungailos padėka visiems, kurie prisidėjo prie šio kongreso paruošos darbų ir jo sėkmingo įvykdymo. Sugiedojus Lietuvos himną, svečiai pamažu išsi-

skirstė su pakilia nuotaika, sustiprėję kazimierine dvasia ir pasiryžę suaktyvinti veiklą lietuvių išlaikyme ir Lietuvos laisvinimo darbuose.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONUI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

FOUNDRY PATTERN MAKER

Major manufacturing firm located in the Catskill Mt. valley, has a position available for an accomplished pattern maker for our modern bronze foundry. Shell pattern and shell care box experience necessary. Candidate must be a self-starter and able to take charge. Liberal company benefits. Salary commensurate with experience. Send resume to P. O. Box 128, Coxsack, N. Y. 12051. Attn.: Frank Crowe or phone Frank Crowe collect 518-731-8181. (36-38)

OWNER/OPERATORS

Central Transport special handling division has lease purchase trucks available w/minimum down payment for those who qualify. We also need qualified owners operators w/hi tandem tractors to pull company trailers. Guaranteed mileage, paid empty miles, return loads. Tractor insurance & hospitalization at fleet rates 48 state authority, running primarily east of the Mississippi. Check our rates. 800-247-0047 EOE (37-41)

PLANT MANAGER

Expanding company looking for good person to take charge of plastic blow molding plant. Must be experienced in all phases of blow molding, polyethylene and PVC containers. Send resume and salary requirements to: **RIMCON DIV., RING CAN CORP., 2454 HUBBARD AVE., DECATUR, ILL. 62526.** (33-39)

GAGE DESIGNER

Attractive opportunity for an experienced mechanical designer with an expanding manufacturer of electronic gaging systems in central Connecticut. Location offers many recreational and cultural benefits. **VALMET INC., 100 Production Ct., New Britain, Ct. 06051 or call 203-223-6784** (36-42)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN AUTOMATIC SCREW MACHINE SET UP MEN Excellent opportunity in growing company for the right man. Minimum 10 years set-up experience on ACME-Gridley and Browne & Sharpe. Excellent wages and benefits, quick advancement. Call collect 817-589-7655 or send resume to: **TECH-MATIC CORP., P. O. Box 18787, Ft. Worth, Texas 76118.** (36-43)

DAYTONA BEACH

IR MŪSŲ KOLONIJA
MINĖJO TAUTOS
ŠVENTĘ

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdybos pritarimu, Tautos šventės minėjimą šioje kolonijoje suruošė Daytona Beach apylinkių ALT S-gos skyrius, kuriam vadovauja Vytautas Abraitis.

Minėjimas įvyko š. m. rugsėjo mėn. 15 d., šeštadienį, Duffs restorane, Ormond Beach. Į minėjimą, nežiūrint dar vasaros laikotarpio, suvažiavo iš visų apylinkių apie 80 žmonių, kas šiai kolonijai yra jau gana nemažas skaičius.

Minėjimą pradėjo skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis, nuoširdžiai padėkodamas gausiems dalyviams už atsilankymą ir minėjimui vadovauti pakvietė šių eilučių autorių, kuris padėjo klubo valdybai ir jo pirmininkei Dalilai Mackalienei už malonų bendradarbiavimą ir drauge parbrėžė, kad ALT S-gos skyrius šioje kolonijoje kaip tik nori nuoširdžiai ir visur drauge su klubu dirbti ir jo veiklai padėti. Paskaitai pakvietė skyriaus pirmininką Vytautą Abraitį. Paskaita gerai paruošta, lietuviškos šventės esmę ir prasmę. Kalbėtojas, cituodamas "Varpą", iškėlė būdingų minčių, kurias skelbia mūsų vidurinėsios ir jaunesnėsios kartos veikėjai, siekiant Lietuvai laisvės. Jos esančios kontroversinės, daugiau liberalinių požiūrių ir sunkiai suprantamos vykstant dabartinę mūsų tautos laisvinimo politiką. (Paskaita atspausdinta Dirvoje š. m. rugsėjo 27 d.).

Po paskaitos sekė meninė programa, kurią atliko naujai į šią koloniją atsikėlę aktorė Ona ir rašytojas Andrius Mironai. Minėjimo dalyvius su programos atlikėjais supažindino programos vedėjas. Aktorė Ona Mironienė yra vaidinusi Hanaus "Atžalyne" ir Chicagoje. Gyvendama Ka-

CLEVELANDE PAMINĖTAS GEN. DR. V. NAGIUS- NAGEVIČIUS

Gydytojų korp. Fraternitas Lituanica Clevelande rugsėjo 23 d. paminėjo A. A. korp. įkūrėją gen. gyd. Vladą Nagių-Nagevičių, išėjusį amžinybėn 1954 m. rugsėjo mėn. 15 d. Minėjimo talkininkais buvo pakviesti vietiniai Karių Ramovės ir Birutėčių skyriai, nes velionis buvo minėtų organizacijų Lietuvoje įkūrėjas.

Minėjimas pradėtas 10 val. ryto Dievo Motinos šventovėje, kur klebonas kun. Gediminas Kijauskas,

lifornijoje talkino vietos Dramos sambūriui.

Andrius Mironas, rašytojas, pasirašęs ir Norimo slapyvardžiu, yra laimėjęs keletą premijų Dirvos novelių konkursuose, yra parašęs keletą romanų ir besireiškias spaudoje.

Programoje atliko keturis rašytojo Andriaus Mirono kūrinys. Pradžioje A. Mironas, talkinant Onai Mironienei, skaitė ištrauką iš savo premijuotos jaunimui apysakos "Be namų", "Vainiko praradimas".

Toliau akt. Ona Mironienė paskaitė premijuotos novelės ištrauką "Miške". Vėliau sekė eilėraštis, "Čiurlionį apmąstant", kurį skaitė pats autorius Andrius Mironas.

Pabaigai Ona ir Andrius Mironai padėklamavo A. Mirono eilėraštį "Ji prisikels".

Minėjimą užsklendė skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis padėkodamas programos atlikėjams ir dalyviams, o Stella Abraitienė akt. Onai Mironienei iškėlė gyvų gėlių puokštę. Minėjimas baigtas visiems sugiedojus tautos himną.

Po oficialiosios minėjimo dalies buvo bendri visų dalyvių pietūs ir dar geroką valandėlę visi šios kolonijos minėjimo dalyviai turėjo progos savo tarpe pabendrauti.

Jurgis Janušaitis

Dr. H. Brazaitis, dr. V. Puškorius ir muz. V. Puškorius.
V. Bacevičiaus nuotr.

už Nagevičiaus sielą, atnašavo šv. Mišias. Po mišių Lietuvių namuose, įvyko akademija, kurią vedė dr. Henrikas Brazaitis. Scenoje prie lietuviškos koplytėlės stovėjo generolo paveikslas, kariškoj uniformoj. Įnešant fraternitietiečių ir ramovėnų vėliavas, solistė birutietė Nora Braziulienė, akompanuojant pianistei Genovaitėi Karsokienei, dainavo "Kur bakūžė samanota" (tai fraternitietiečių tradicija). Susikaupimo minute pagerbtas generolas ir visi mirusieji kariai.

Dr. Henrikas Brazaitis, pagrindinis kalbėtojas, apibūdino gen. dr. Vladą Nagių-Nagevičių, kaip gydytojų korporacijos "Fraternitas Lituanica" įkūrėją, Lietuvos kariuomenės sanitarijos viršininką, karo invalidų globėją, didelį tolerantą, gilų lietuvių patriotą ir visame kame gerą organizatorių, mokėjusį vadovauti. Dr. Brazaičio žodį palydėjo fraternitietiečių giesmės žodžiai atlikti dr. Viktoro Puškoriaus, pianinu palydint pianistui Vytautui Puškoriui. Sekė ramovėno Jurgio Malskio kalba "Vladas Nagevičius Lietuvos kariuomenėje". Sklandžiai, suglaustai, prelegentas paminėjo generolą, kaip savanorį kūrėją, 1922 m. Karininkų Ramovės įsteigėją ir pirmąjį pirmininką, Karo Muziejaus steigėją, organizatorių, viršininką, administratorių, tradicijų kūrėją ir jų puoselėtoją. Visi prisimena išpūdingas iškilmes Karo muziejaus sodelyje, kur kas vakarą rinkosi uniformuoti karo invalidai ir maršui grojant žygiuodavo prie nežinomo kareivio kapo pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės, muziejaus bokšte, suskambedavo laisvės varpas, o prie paminklo įžiebtą aukuro liepsna ir dūmai drauge su vakarine malda kilo į dangų. Jei kas prisimena Karo Muziejų, tuo pačiu prisimena ir gen. V. Nagevičių.

Paskutinė kalbėjo birutietė Janina Tallat-Kelpšienė, kuri savo žodyje prisiminė generolo atsilankymą į gydytojų žmonių draugijos

susirinkimą, kurios tuo laiku rūpinosi invalidų globa. Generolas susirinkusioms pasiūlė į Draugiją įtraukti karininkų žmonas, esančioms susirinkime padovanojo DLK Birutės paveikslą. Pasiūlymas buvo priimtas ir nuo to laiko Draugija pasivadino DLK Birutės vardu.

Pabaigai sugiedotas Lietuvos himnas, išneštos vėliavos.

Dr. H. Brazaitis padėkojo už atsilankymą, visus pakvietė pasivaikinti kavute ir gydytojų žmonių ir birutietiečių keptais skaniais pyragais, o po kavutės kvietė vykti į Kalvarijos kapines aplankyti gen. dr. Vladą Nagevičiaus kapą. Birutietės pranešė, kad bus aplankyta ir gen. žmona, Birutės Draugijos skyriaus, Clevelande, atkūrėją, iki susirgimo buvusi pirmininkė. Veronika Nagevičienė jau 6 metai kaip paraližuota, praradusi kalbą ir yra prižiūrima globos namuose.

Gen. dr. V. Nagius-Nagevičius buvo žmogus, kurį žinojo visa Lietuva, todėl rengėjai tikėjosi susilaukti daug dalyvių. Deja, atvyko maža saujelė. Gaila, kad mes tapome nejautrus tiems, kurie dirbo, rūpinosi ir kūrė Lietuvą bei kėlė jos vardą. Kaip ir visuose lietuvių renginiuose, nesimantė nė vieno vidurinėsios kartos lietuvių, nekalbant apie jaunimą. Argi jiems neįdomu išgirsti ką veikė jų amžiuje ankstyvesnioji karta, ar iš tiesų jie nenori pasisemti tėvynės meilės iš jiems sukrautų aruodų. Dr. Kudirka moko mus vienybės, meilės, praeities stiprybės; jo eilėraštis "Labora" sako: Kol jaunas, o

broli, sėk paselio grūdą ir dirvos neapleisk. Kaip kūnas ims stingti, dvasia jau susnūdus, vėlu juk prie darbo". Šiandieną lietuviška dirva gerokai vėlenomis apaugusi, kurioje reta sėkla bujoja ir mažai kas girdi Maironio šauksmą "Pirmyn į kovą už Tėvynę, už brangią žemę Lietuvos". Kur šių dienų jaunimas?

Į kapus su vainiku vyko dr. H. Brazaitis su poniu ir 4 birutietės. Tie patys atstovai vyko ir į globos namus aplankyti Veroniką Nagevičienę. Nuvežėm keletą rožių ir pyragų. Ji atpažino dr. Brazaičį ir džiaugsmo akimis peržvelgė visus, papasakojo, kad aplankė jos vyro kapą ir parodė jos vyro fotografiją, kuria ji griebė iš rankų ir su ašaromis akyse ją bučiavo. Birutėčių pirminkė gen. fotografiją pakabino prie jos lovos papuošdama ją viena raudona rože ir taip mes ją palikome bežiūrinčią į jos buvusį mylimą vyrą.

Rengėjai nuoširdžiai dėkingi solistei Norai Braziulienei, pianistams Genovaitėi Karsokienei ir Vytautui Puškorui, visiems minėjimo dalyviams, Vladui Bacevičiui už a. a. generolo fotografijos padidinimą ir visoms ponions už skanius pyragus.

J. Budrienė

WANTED EXPERIENCED
MACHINIST

Must read prints and make set ups. With some experience in mold making. Top wages and benefits. Advancement opportunities. Located on Lake Michigan in southwestern Michigan in recreational area. Reply in confidence to MONITOR MOLD & TOOL CO., 73736 County Rd. 380, South Haven, Mich. 49090. (38-40)

RAIL CAR REPAIR
SUPERVISORS

Southern Calif. car repair shop seeking responsible all around freight car repair plus paint, blast & wash rack supervisors with a good track record for getting things done. Send resume to: LUNDEEN RAIL, P. O. Box 278, Daggett, Ca. 92327 or call 619-254-2934. (34-40)

TEXAS OPPORTUNITY FOR
EXPERIENCED

FORKLIFT MECHANICS

Wanted electric forklift experience a must steady work & benefits. Apply, call or send resume METRO FORKLIFT CO. P. O. BOX 6001 ARLINGTON, TEXAS 76005 214-660-3377 (34-43)

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL
THERAPIST/STAFF
RESPIRATORY THERAPY
TECHNICIAN

To work and live in small congenial community and a 91 bed expanding non profit community hospital. Will accept new graduate. Progressive community hospital currently in building program to add 30 beds. Apply call or write: FAUQUIER HOSPITAL, 330 Hospital Drive, Warrington, Va. 22186 703-347-2550. E.O.E. (33-39)

Rašytojas Andrius ir aktorė Ona Mironai atlieka meninę programą Tautos šventės minėjime Daytona Beach. Gilumoje programos vedėjas J. Janušaitis ir ALT S-gos Daytona Beach skyriaus pirm. V. Abraitis, skaitęs paskaitą.

Dalis svečių gen. dr. Vlodo Nagiaus-Negevičiaus minėjime.
V. Bacevičiaus nuotr.

Neringos tunto kaukių baliuje dalis svečių.
V. Bacevičiaus nuotr.

SKAUČIŲ KAUKIŲ BALIUS

Neringos tunto vadijos posėdyje buvo nutarta šiais metais ruošti tradicinį balių, vasarą palydint, tema — Kaukių balius. Tunto sesės turėjo pasirūpinti sukaukes ir kostiumus, papuošti salę ir pasiruošti programai. Programą pasirodymui sutiko paruošti ir praveisti Vilija Nasvytytė. Svečiai į balių pradėjo rinktis apie 6:45 v. v. Jiems buvo paruošta žvakių apšviesti stalai pilni skaniausių ir gardžiausių užkandžių. Tėveliai, kurie geri mais svečius aprūpino, buvo apsirengę 1920 metų kostiumais. Kai jau visi susirinko, prasidėjo programa. Visos sesės buvo su kostiumais! Vadovės buvo grybai, pri-

tyrusios skautės — laumės, skautės — daržovės. Tos, kurios kankliavo, buvo apsirengusios vaidilutėmis, o paukštytės ir aguonėlės dalyvavo kaip gėlės. Programoje visos šoko ir dainavo, vaizduodamos paslaptingą rudens naktį. Tuntininkė sesė Danguolė, apsirengusi grybo kostiumu, kartu šoko ir dainavo. Tai buvo smagu! Atrodo, kad visiems programa patiko, nes svečiai smarkiai plojo. Programai pasibaigus, tuntininkė pakvietė kun. G. Kijauską sukalbėti maldą ir po to sesės išnešiojo karštus valgius pagamintus mamytės. Labai ačiū mamytėms — buvo labai skanu. Stalai buvo papuošti svečiams su kauke prie kiekvienos lėkštės ir dar po

Skautės kanklininkės apsirengusios vaidilutėmis.
V. Bacevičiaus nuotr.

Nijolės Palubinskienės padovanotas paveikslas loterijai, Dainavos stovyklai paremti — "Prieblanda Dainavoje".

kiekviena lėkšte buvo paslėptas linkėjimas! Kai svečiai baigė valgyti, prasidėjo šokiai. Balius praėjo labai gražiai. Ačiū visiems, kurie atsilankė su mumis pasidailinti smagų vakarą. Ačiū tėveliams už talką. Bravo sesėms. Smagu būti jūsų tarpe!

Vyr. sk. A. Nasvytytė

MERGAIČIŲ DĖMESIUI

Neringos tuntas kviečia jus įsijungti į skautišką šeimą. Pabendraukite su lietuvišku jaunimui, išmokite dainuoti, gaukite patyrimo ir įsigykite specialybes. Eisime išskylauti ir stovyklauti! Sueigos vyksta pirmadieniais 7 v. v. Dievo Motinos

PAREMKIME DAINAVOS STOVYKLĄ

Clevelando Dainavos Globos Komitetas ruošia loteriją ir rengia meno parodą. Paroda ir laimėjimų traukimas įvyks Dievo Motinos parapijoje lapkričio 17-18 dienomis. Laimėjimai yra penkių lietuvių menininkų paaukoti kūriniai: V. Igno — grafika, M. Gaižutienės keramikos kūrinys, kun. A. Kezio — fotografijos reprodukcija, R. Laniausko — paveikslas ir N. Palubinskienės — grafika. Šiuo metu parapijos salėje. Ateikite pasižiūrėti — gal patiks. Jei norite daugiau informacijos, skambinkite: vyr. sk. A. Nasvytytei 481-9415.

Į Lietuvių sodybą Clevelande atsikėlusį gyventi iš Chicagos Emilija Raziunienė pasitinkama su duona, druska ir vynu...
V. Bacevičiaus nuotr.

tu loterijos bilietai yra platinami, paštu ir asmeniškai, JAV ir Kanados lietuvių kolonijose. Norintieji laimėjimų knygelių ar platesnių informacijų kreipkitės į Reginaldą Šilgaliene, 1776 East 228 St., Euclid, Ohio 44117. Meno parodoje virš 40 Gintaro Galerijos menininkų išstatys savo kūrinius: tapybą, grafiką, keramikos kūrinius, fotografijų reprodukcijas, medžio drožinius ir kt. Per parodą vyks varžytinės. Šioms varžytinėms G. Žumbakienė paaukavo grafiką ir R. Laniauskas tapybos paveikslą. Dainavos stovykla gyvuoja jau 28 metus. Tų metų bėgyje tūkstančiai jaunuolių ir suaugusių sėmės tautines ir dvasines vertybes lietuviškoje Dainavos aplinkoje. Stovyklai reikia nuolatinių remontų ir pagerinimų. Remkime Dainavą. (az)

FOR SALE

Two family brick East 200 St. near Lake Shore. Asking \$66,000. Call: 531-2309. (34-37).

ENGINEERING TECHNICAL
Fire sprinkler design growing company needs experienced designers & field construction personnel. Excellent benefits. Apply or call to: DON MITCHELL GULF FIRE SPRINKLER 3300 Dildo Road Dallas, Texas 75228 214-328-3287 (37-46)

LATVIAN CLEVELAND CREDIT UNION, INC.

15203 Detroit Ave., Lakewood, Oh. 44107

Jau ketvirtį šimtmečio aptarnaujanti pabaltiečių bendruomenę Ohio valstijoje, mielai kviečia naujus narius, ypatingai lietuvius. Istaiga atidaryta nuo 5 iki 7 v.v. antradienį, penktadienį ir šeštadienį, nuo 1 iki 3 val. p.p. trečiadienį, tel. 228-1996. Kitu laiku skambinti 486-4310. Paskolos prasideda nuo 10%, naujų automobilių 12% Indėliai - \$10,000 ir daugiau - neša 10%. Yra nuošimčius nešanti čekių sąskaita ir kiti įvairūs patarnavimai. Visos taupymo sąskaitos yra apdraustos NCUA (National Credit Union Administration). Visi taupytojai iki 55 metų amžiaus gauna nemokamai gyvybės apdraudą iki \$2,000. Vyresni taupytojai gali kvalifikuotis pilnai, ar mažesnei sumai. Smulki informacija anglų kalboje galima gauti 5-tame Baltų Draugystės Vakare šeštadienį, spalio 13 d. Latvių parapijos salėje.

AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Tel. (216) 531-3500

**MIRĖ DEPRESIJOS
LAIKŲ GERADARĖ**

Rugsėjo 10 d. mirė Louisa Palonienė (Gailiušytė) sulaukusi 94 metų amžiaus.

Nuo 1918-1934 metų, Louisa su savo vyru Povilu valdė siuvyklą, kurioje dirbo apie 40 clevelandiečių, daugumoj lietuviai. Ypač depresijos laiku jų pagalba stipriai pasireiškė. Daug žmonių ir šiandien prisimena Louisos ir Povilo dosnumą.

Velionė paliko nuliūdime 3 dukteris, 8 anūkus, 19 proanūkus.

Rugsėjo 15 d., iš Dievo Motinos parapijos bažnyčios, Louisa palaidota šv. Kryžiaus kapinėse.

**FOR SALE TO SETTLE
ESTATE**

4-5 bedrooms, nice started off East 185 St., aluminum sided, new windows, fresh paint. Call: Carl Ivec-Smythe Cramer Co. Telef.: 531-3583 or 289-3500.

(37-38)

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

**PERPETUAL HELP
PARISH**

3 bedrooms brick bungalow, 30 years young, recroom and divided basement, 2 car garage, 200 foot lot, located with in walking distance of church and public transportation, 50,000.

Family size colonial aluminum sided, 5 bedrooms, 2½ bath, 2½ car garage, 44,900. Call: Mary Jane Balaze 723-1849.

CENTURY 21

Wm. T. Byrne

261-5100

**SPALIO 6 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. VAKARO,
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE ĮVYKS
"ŽALGIRIO" ŠAULIŲ KUOPOS
RUDENS BALIUS**

Programą pirmą kartą Clevelande atliks Detroito moterų vokalinis kvartetas, vaudovaujamas muziko Stasio SLIZIO. Vakariene, muzika ir šokiai.

Stalus prašome rezervuoti pas kuopos narius: St. Butrimą tel. 481-2130, Henriką Belzinską 531-4607 ar Albiną Karsoką 531-9131. Bilieto kaina 12 dol. 50 cent. asmeniui. Maloniai kviečiame Clevelando lietuvius atsilankyti ir linksmai praleisti vakarą.

KUOPOS VALDYBA**TAUPA**

**VIENINTELIS LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVAS
OHIO VALSTIJOJE.**

**BŪSTINĖ: DIEVO MOTINOS PARAPIJOS PATALPOSE.
SKYRIUS: ŠV. JURGIO PARAPIJOJE.**

Darbo valandos: sekmadieniais nuo 11:00-1:00 p. p.

PATARNAVIMAI**MOKAME: DUODAME PASKOLAS:**

6% už indelius (\$100 ar daugiau)	Asmenines ir prekybines. nuošimčiai mažesni kaip
9% už 'Super' share sąskaitą (\$2,500 ar daugiau)	kitose finansinėse institucijose.

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National Deposit Guarantee Corporation.

SAVI — PAS SAVUS! VIENYBĖJE — GALYBĖ!

**VISUS KVIEČIAME Į
CLEVELANDO VYRŲ OKTETO
25 VEIKLOS METŲ**

JUBILIEJINĮ BALIŲ

**Šeštadienį 1984 m. lapkričio 3 d.
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE**

Programa:

7:30 v. Kokteiliai
8:00 v. Vakariene
9:00 v. Naujos Okteto plokštelės pristatymas
9:15 v. Oktetas dainuoja mėgiamiausias dainas
10:00 v. Šokiai ir žaidimai.

25 dol. auka padengia — šokius, programą, vakariene ir VISUS gėrimus, bei prisideda prie Okteto kelionės į Australiją!!!

Stalus prašome rezervuoti pas V. Butkuvienę — 732-8250 ar pas V. Žiedonienę — 481-8023.

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

**EKSKURSIJA Į AUSTRALIJĄ
SU CLEVELANDO OKTETU —**

SYDNEY, CANBERRA, ADELAIDE IR
MELBOURNE,

GRUODŽIO 22 D. — SAUSIO 14 D.

Nakvynės parūpintos pas lietuvius.

Kaina iš CLEVELANDO — \$2,160,
iš CHICAGOS — \$2,110.

Grupė tik 32 žmonių maksimumas, dar liko vietų. Skambinti Valdas Žiedonis — Cleveland, Ohio (216) 481-8023 vakarais.

**MATAS & TURNER
REALTY**

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

SKAUTININKIŲ, -KŲ SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ

Penkt. — spalio 5 d. registracija.

Sešt. — spalio 6 d.:

8:00 Registracija.

9:30 Atidarymas.

10:00 v.s. kun. J. Vaišnio paskaita: „Skersinis mūsų sąjungos pjūvis“.

11:00 s. I. Šerelienės paskaita: „Skautininkė-as lietuviškos ideologijos rėmuose“.

12:00 v.s. C. Senkevičiaus diskusinė tema: „Nelaimingi klausimai“. Moderatorė j.s. B. Vindašienė.

1:00 Pietūs

2:00 Dailės paroda — dalyvauja: s. M. Burbienė, s. fil. M. Kižienė, v.s. fik. A. Muliolienė, s. S. Šatienė ir j.s. G. Treinienė. Parodos dalyvės apibūdins s. J. Kerelienė.

Pasisvečiavimas

3:00 V.s.t.n. S. Gedgaudienės pašnekės: „Skautininkės vieta Sesių sąjungoje“.

4:00 S. G. Plačo pašnekės: „Praktiškas skautininkavimas“.

6:00 Vakariene.

8:00 Muzikos ir literatūros vakaras. Dalyvauja pianistas A. Kuprevičius, rašytoja v.s. N. Jankutė-Užubalienė, ir rašytoja s. A. Balašaitienė.

10:00 Vakarone

Sekm. — spalio 7 d.

10:00 Mišios — Dievo Motinos šventovėje.

11:00 LSS šakų atskiros sueigos:

a. Sk-kių skyriaus sueiga veda skyriaus vedėja ps. M. Nasvytienė.

1. V.s.fil. D. Eidukienės žodis.

2. Simpoziumas: „Atvirai kalbant“. Dalyvauja: s. R. Gelažienė, s. D. Lukienė, s. E. Nainienė ir ps. V. Nasvytytė. Moderatorė j.s. B. Vindašienė.

b. Sk-kų skyriaus sueiga ve-

da skyriaus vedėjas j.s. K. Miecevičius.

1:00 Pietūs.

2:00 Suvažiavimo uždarymas.

BALFO VAJUS

Prasideda spalio 1 d. Aukštas prašome siųsti skyriaus išdininkui Stasiui Mačiui, 1026 Dillewood Rd., Cleveland, Ohio 44119 arba įteikti skyriaus valdybos nariams sekmadienį po sumos abiejose parapijose kavutės metu.

Balfas šiemet mini 40 metų veiklos sukaktį. Clevelande rengiama akademija ir pobūvis spalio 20 d. Lietuvių Namuose. Daugiau žinių apie akademiją bus paskelbta vėliau.

Skyriaus valdyba prašo visus lietuvius Clevelando apylinkėse būti dosniems kaip ir kiekvienais metais.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

PACKAGES TO POLAND

Lowest Prices

Best Service

Shipments every week.

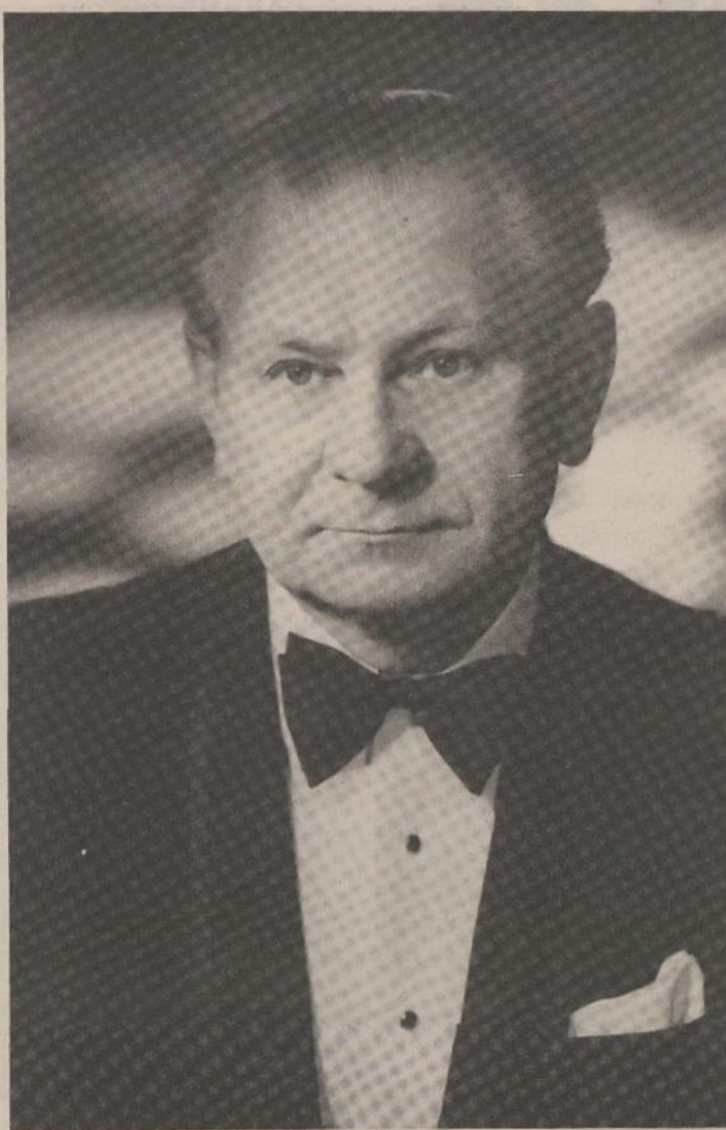
Largest dealer in Ohio.

Since 1967

POLISH IMPORT CENTER

6301 Fleet Ave.

429-1010

A. A. komp. Alfonsas Mikulskis

ALFONSA MIKULSKĮ PRISIMENANT...

(Atkelta iš 1 ps.).

Gyveno... Ir tebegyvena. Tebegyvena jis tebedainuojančiame Čiurlionio ansamblyje, jo kanklių orkestre ir jos giesmėje, taip artimoje žmogaus sielos raudai, ir maldoje, šventovių skliautais kylančioje į dvasines aukštumas.

Ir mes jį tebegirdime. Tebegirdime dainoje, kanklių raudoje ir giesmėje. Suskamba jis gegutė kanklių Miško idilėje, subtiliais, liūliuojančiais ir tarytum lengvo pavasario vėjo šiurkšnumas gėlės žiede pasigirsta jis Lopšinėje Jėzuliui. Ir pagaliau suvirpa jis žmogaus būties gelmes sukrečiančiu skausmu Mišių už kenčiančią Lietuvą Credo žodžių ir muzikos tamsa: —...buvo prikaltas prie kryžiaus, nukankintas ir palaidotas.

Tada išgirsti ir kūjo dūžius. Atsiskleidžia Golgotos kalnas ir žmogus. Žmogus, kuris visais savo vidinio pasaulio aspektais atsiskleidė dainoje, kurioje gyveno ir tebegyvena ir savo žemės kelią baigęs Alfonsas Mikulskis.

KOMP. A. MIKULSKIO MINĖJIMAS

Š. m. spalio 14 d., komp. a. a. ALFONSO MIKULSKIO mirties metinių sukakties proga, pamaldos bus Clevelande šv. Jurgio ir Dievo Motinos bažnyčiose, o Čiurlionio ansamblis su kanklių orkestru atliks kompozitoriaus Alfonso Mikulskio sukurtas UŽ KEN-

ČIANČIĄ LIETUVĄ mišias.

4 val. p. p. Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyks minėjimas

ŽALGIRO ŠAULIŲ KUOPOS RUDENS BALIUS

Spalio 6 d. 7 val. vakaro Lietuvių namų salėje įvyks kuopos rengiamas rudens balius, su menine programa, vakariene, muzika ir šokiais.

Baliaus metu bus pagerbti ir apdovanoti šaulių atžymėjimais kuopos nariai už pasidarbavimą šaulių ir visuomeninėje veikloje. Taip pat bus įteiktos trofėjos ir pažymėjimai geriausiems kuopos šaudytojams.

Meninę programą pirmą kartą Clevelande atliks Detroito moterų vokalinis kvartetas, vadovaujamas muziko Stasio Sližio. Repertuare hormanizuota St. Sližio, poeto Balio Gaidžiūno sukurta daina.

Clevelando ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti, praleisti vakarą su svečiais detroitiečiais ir pabendrauti savųjų tarpe. Stalus rezervuoti pas valdybos narius St. Butrimą tel. 481-2130, H. Belzinską 531-4607 ar Alb. Karsoką 531-9131. Bilieto kaina 12.50 dol. asmeniui.

PARDUODA

Mūrinis namas, 2 miegamieji apačioj, 1 viršuje, 3 vonios, \$44,900, 1286 East 186 St. Skambinti Romai 943-2650.

2 šeimynų po 3 miegamus, apdengtas aluminu, 46,000, 19507 Pawnee Av. Skambinti Matas & Turner Realty 486-2530.

GRINDER HANDS

I. D. AND O. D. NIGHT SHIFT ONLY
3 years minimum experience on aircraft parts.
NORWOOD PRECISION PROD.
19540 Allen Rd. Melvindale, Mich.
313-383-5700 (37-43)

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS DIDŽIOJOJE SALĖJE
Š. M. SPALIO MĖN. 6 D. 8 VAL. VAKARO ĮVYKS

MUZIKOS IR LITERATŪROS VAKARAS

Programoje:

Pianistas: Andrius KUPREVIČIUS.

Rašytojos: Nijolė JANKUTĖ-UŽUBALIENĖ ir Aurelija BALAŠAITIENĖ.

VAIŠĖS.

AUKA \$3.00

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Ruošia L. S. S. SKAUTININKIŲ SKYYRIUS

LITHUANIAN RADIO PROGRAM
4249 Lambert Rd., Cleveland, Oh. 44121.
(216) 382-9268

CLEVELANDO LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA

*girdima sekmadieniais
8-9 val. ryto
naujoje stotyje*

90.3 FM WCPN
CLEVELAND PUBLIC RADIO

Lietuviška muzika, žinios, keliaujančio mikrofono reportažai, moters pasaulis, istorinės ir literatūrinės vinjetės.

KLAUSYKITES TĖVYNĖS GARSŲ KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ!

DIRVA

• A. A. Jono Mockaus nekrologą — "Teisininką Joną Mockų amžinybėn palydėjus" (Dirva Nr. 37) parašė inž. Antanas Mažeika, bet laikraštį ruošiant spausdinti, jo pavardė per klaidą nepažymėta. Nekrologo autoriaus A. Mažeikos atsiprašome.

• Antanina Paškevičius-Budzinauskas, gyv. Waterbury, Ct., pagerbdama ne-

seniai mirusį Kalifornijoje a. a. Joną Mockų, atsiuntė Dirvai auką 10 dol. Ačiū.

• LB tarybos trečioji sesija įvyks š. m. lapkričio 3-4 d. d. Hartforde, Conn. Ramada viešbutyje.

• Edv. Varekojis, gyv. St. Peterburg, Fl., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką laikraščiui paremti 28 dol. Ačiū.

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukroms Danguolei ir Laimai su šeimomis, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Ramunė, Linas, Darius
ir Gintautas Vitkai

Laima ir Algis Jurkūnai

Vincentina ir Jonas
Jurkūnai

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, jo žmonai NELEI, dukroms RŪTAI ir VILIJAI, sūnui GINTARUI, jų šeimoms ir artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Joana Račylienė

Onutė ir Juozas
Jankai

Albina ir Vytautas
Bakūnai

Mūsų brangiam bičiuliui

A. A.

JONUI MOCKUI

staiga mirus, reiškiamo širdingiausią užuojautą jo mylimai žmonai NELEI, dukterims RŪTAI ir VILIJAI, sūnui GINTARUI su šeimomis bei kitoms giminėms.

Alė ir Pranas
Skirmantai

Janė ir Edvardas
Šišai

Vanda ir Alfonsas
Valavičiai

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

V. Šeštokas, Los Angeles 25.00
V. Civinskas, Cleveland 15.00
Br. Raila, Los Angeles 25.00
M. T. Dulebos, Euclid 20.00
V. G. Bučmiais, Cleveland 15.00
O. Dailidienė, Cleveland 30.00
A. Garmus, Palm Beach 25.00
V. Rociūnas,

Independence 10.00
S. Kvecas, Santa Monica 15.00
V. Hofmanas, Oak Lawn 13.00
Prel. J. Kučingis,

Los Angeles 50.00
Dr. D. Surantas, Rockford 8.00
Dr. B. Paprockienė,

Richmond Hill 30.00
A. Bliudžius, Detroit 20.00
A. Budzinauskas,

Waterbury 10.00
E. Lapinskas, Miami 3.00
K. Žabalas, Brooklyn 1.00
V. Tervydis, Collinsville 20.00
K. Čėsna, Worcester 30.00
Ed. Siman, Hamilton 8.00
A. Stempužienė-Švedienė,

Cleveland 10.00
X. Y., Cleveland 25.00
LB Hot Springs

apyl. valdyba 20.00
V. Čepukaitis, Cleveland 8.00
J. Kleinaitis, Germantown 3.00
Ramovė Clevelando skyr. 20.00
I. Kumpis, Miami 3.00
A. Bliudžius, Southfield 8.00
A. Šaulienė, Chicago 3.00
A. Ščiuka, Rochester 8.00
Ž. Waitienė, Euclid 3.00
A. D. Ratkeliai,

Laguna Beach 25.00
Dr. B. Rockus, Oak Lawn 10.00
V. Urbonas, Chicago 8.00
A. Pavilčiūtė, Chicago 8.00
G. Meiliūnienė, New York 20.00
M. Juodaitienė, Narwalk 5.00
B. Savickas, Weston 3.00
R. Bublys, Cleveland 8.00
A. V. Račkauskas, Chicago 3.00
E. Varekojis,

St. Petersburg 28.00
I. Anužis, Troy 3.00
X. Y., Farmingdale 13.00
Dr. W. Bergen, Columbus 50.00
A. Prascus, Baltimore 3.00
A. Ruigys, Los Angeles 10.00
P. Bukšnys, Dearborn 3.00
M. Burksaitis, Galena 3.00
B. Vembre, Rochester 15.00
G. Breichmanienė,

Dundas 1.81
K. Kutka, Leicester 6.60
J. Shelton, Titusville 3.00
R. Kot, Amsterdam 3.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 22.00
C. Rukuiža, Berwyn 10.00
Ign. Muliolis,

Mayfield Hts. 3.00
D. Janutienė, Berkeley 10.00
A. Indreika, Chicago 3.00
G. Stančius,

Mount Vernon 13.00
A. A. Beniaus Luko mirties
metinių aukos

Dirvai paremti 145.00
R. Švarcas, Seven Hills 10.00
M. Balutavičius, Valencia 3.00
V. Žilinskas,

Treasure Island 3.00
St. Vaičius, Chicago 8.00
A. Gilvydis, Detroit 30.00
J. ir M. Šarka, Omaha 30.00
LB Cape Cod Apylinkės

valdyba 25.00
J. Biliūnas, Mentor 3.00
A. Navikas, Wilkes Barre 5.00
M. Barniškaitė, Euclid 6.00
J. Miežaitis,

Ormond Beach 3.00
Br. Kasakaitis, Chicago 26.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Dr. W. Berger, gyv. Columbus, Ohio, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką laikraščiui paremti 50 dol. Ačiū.

RAŠINIŲ KONKURSAS JAUNIMUI

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Tema — LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄMONĖ IŠEIVIJOJE. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (16 iki 35 metų amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent aštuonių (8) mašinėlė spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti aukščiau minėta tautinė tema.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausius rašinius —

I Premija — \$500.00

II Premija — \$250.00

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta, ir paskelbta vėliau.

Konkurso rašiniai turi būti prisiųsti iki 1985 m. sausio mėn. 15 d. (pašto antspaudas) sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

SOLISTĖ ALDONA STEMPUŽIENĖ SANTROS-ŠVIESOS SUVAŽIAVIME

Šių metų Santaros-Šviesos 31-sis suvažiavimas, įvykęs rugsėjo mėnesio 6-9 dienomis, Sodus, Michigane, buvo ir gausus ir reikšmingas kai kuriomis paskaitomis, tačiau daugelis turbūt pritars, kad vis dėlto iškiliausia suvažiavimo dalis buvo sol. Aldonos Stempužienės koncertas.

Pasirinktoje programoje, šalia Johannes Brahms'o ir Franzo Schuberto kūrinių, visa likusi programa buvo skirta trijų, modernaus braižo lietuvių kompozitorių kūriniams, būtent: Felikso Bajoro Sakmių siuitai, Dariaus Lapinsko Serenadai ir La Baigneuse, ir Jono Švedo Skestančiai serenadai.

Retai tepasitaiko, kad Santaroje kas nors būtų taip entuziastingai ir palankiai įvertintas, kaip šį kartą solistė Aldona Stempužienė. Pasibaigus programai ji buvo pagerbta atstojimu ir nesibaigiančiais aplodismentais, prašant programa tęsti. Nors sunkiai, bet publikai pavyko išreikalausiti dar tris dalykus: Pasakykite jai mieli žiedai, iš operos Faustas, Raudą, ir Tallat Kelpšos Nemargi sakalėliai.

Solistei akompanavo jauni ir sugebanti pianist: Barbara Klonowski, kuri verta tik pagyrimo, tačiau solistei tęsiant programą ir

atliekant Raudą be jokio akompanimento, Aldona Stempužienė pademonstravo, kad vis dėlto nėra instrumento, galinčio pralenkti gražiai pastatyto ir apvaldyto žmogaus balso.

(rk)

VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Siemet Lietuvos Vyčių Vidurio Centro apygardos piligriminis suvažiavimas vyks Pittsburgh, Pa. spalio 13 ir 14 dienomis. Suvažiavime renkasi Vyčiai iš Clevelando, Daytono, Detroito, Du Bois, Pa., Saginaw, Mich., Southfield, Mich.

Susirinkimai vyks Brentwood Motor Lodge viešbutyje; Mišios bus šv. Kazimiero bažnyčioj; procesijos pamaldos bus šv. Pranciškaus akademijoj Mt. Providence.

Kaip ir per paskutiniuosius suvažiavimus, tikimasi, kad šis bus gausingas.

V. Gražulis

• A. D. Ratkeliai, gyv. Laguna Beach, Cal., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• G. Meiliūnienė, gyv. New Yorke, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

WANTED AT ONCE PRESSMAN

Exp., roll to roll, flexographic, 4 and 5 color. Desirable Rocky Mountain living. Established film and converting plant. ED MILLER, 303-297-3711

(34-40),

Vilties draugijos revizijos komisijos

nariui

STASIUI ASTRAUSKUI,

jo broliui JERONIMUI Lietuvoje mirus, nuo-

širdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva